

Басқарманың 17.02.2025 жылғы
№ 0217/3 хаттамасына қосымша

**Басқарманың 03.10.2024 жылғы
№ 1003/2 шешімімен бекітілген**
Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3
хаттамасымен
бекітілген толықтырулар мен өзгерістер есепке
алынған.

**«БАНК ЦЕНТРКРЕДИТ» АҚ-тың
КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҒЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ РЕГЛАМЕНТІ**

2.2-нұсқа

Алматы 2025 жыл.

Мазмұны

1-бөлім. Кіріспесі	6
1.1-тарау. Жалпы қағида	6
1.2-тарау. Құжаттың атауы мен ерекшеліктері	7
1.3-тарау. <u>Ашық кілттер инфрақұрылымының қатысушылары</u>	7
1.3.1. <u>Сертификаттау орталығы</u>	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.2. <u>Тіркеу орталығы</u>	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.3. <u>Тіркеу куәлігінің иесі</u>	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.4. <u>Сенім білдіруші тарап</u>	Ошибка! Закладка не определена.
1.4-тарау. Тіркеу куәліктерін тағайындау	8
1.5-тарау. Құжатты басқару	8
1.6-тарау. Терминдер, анықтамалар және қысқартылған сөздер	9
<u>2-бөлім. Сақтау орны және ондағы деректерді жариялау үшін жауапкершілік</u>	11
<u>2.1-тарау. Сақтау орны</u>.....	11
<u>2.2-тарау. Тіркеу куәліктері туралы ақпаратты сақтау орнында жариялау</u>	11
<u>2.3-бөлім. Қоймадағы деректерді өзектендіру кезеңділігі</u>.....	11
<u>2.4-тарау. Сақтау орнына кіруді бақылау</u>	12
<u>3-бөлім. Сәйкестендіру және аутентификациялау</u>	12
<u>3.1-тарау. Атауларға қойылатын талаптар</u>.....	12
<u>3.2-тарау. Сәйкестікті бастапқы тексеру</u>	12
3.2.1. <u>Қызмет көрсетілетін жеке тұлғалар үшін тіркеу куәлігін шығаратын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау</u>	12
3.2.2. <u>Технологиялық тіркеу куәлігін шығаратын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау (КО-ны қызметте пайдаланатындар үшін)</u>	12
<u>3.3-тарау. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыруға сауал жіберетін кездегі сәйкестендіру және аутентификациялау</u>.....	12
<u>3.4-тарау. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алатын кезіндегі сәйкестендіру және аутентификациялау</u>	13
3.4.1. <u>Қызмет көрсетілетін жеке тұлғалар үшін тіркеу куәлігін кері қайтарып алатын кездегі сәйкестендіру және аутентификациялау</u>	13
3.4.2. <u>Технологиялық тіркеу куәлігін кері қайтарып алатын кездегі сәйкестендіру және аутентификациялау (КО-ны қызметте пайдаланатындар үшін)</u>	13
<u>4-бөлім. Тіркеу куәлігінің қолданыс цикліне қойылатын операциялық талаптар</u>	13
<u>4.1-тарау. Тіркеу куәлігін беру туралы өтінімдер</u>	13
<u>4.2-тарау. Тіркеу куәлігін беру туралы өтінімдерді өңдеу</u>	13
<u>4.3-тарау. Тіркеу куәліктерін шығару</u>	14
<u>4.4-тарау. Тіркеу куәліктерін қабылдау</u>.....	14
4.4.1. <u>Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталды</u>	14
4.4.2. <u>Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталды</u>	14
<u>4.5-тарау. Тіркеу куәліктерін және негізгі жұптарды пайдалану</u>.....	14
4.5.1. <u>Электронды цифрлық қолтаңба иесінің жабық кілтті және тіркеу куәлігін пайдалануы</u>	14
4.5.2. <u>Сенім білдіруші тараптың тіркеу куәлігін және электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілтін пайдалануы</u>	15

4.6-тарау. Тіркеу күәлігінің қолданылу мерзімдерін жаңарту	16
4.7-тарау. Тіркеу күәлігіндегі электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыру	16
4.8-тарау. Тіркеу күәлігінде көрсетілген мәліметтерді өзгерту	16
4.9-тарау. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алу және оның қолданылуын уақытша тоқтату	16
4.9.1. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алуға негіздер.....	16
4.9.2. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алу туралы өтінім беруге құқығы бар тұлғалар	17
4.9.3. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алу туралы өтінімдерге арналған процедуралар	17
4.9.4. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алу туралы өтінімді беру мерзімі.....	17
4.9.5. Тіркеу күәлігін кері қайтарып алу туралы өтінімдерді өңдеу мерзімі	17
4.9.6. Сенім білдіруші тараптың тіркеу күәлігін кері қайтарып алу фактісін тексеру қажеттігі туралы талаптар	17
4.9.7. Кері қайтарып алынған тіркеу күәліктерінің тізімін шығару жиілігі	18
4.9.8. Кері қайтарылған тіркеу күәліктері тізімінің шығарылымдары арасындағы ең үлкен аралық	18
4.9.9. Тіркеу күәлігінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру мүмкіндігі.....	18
4.9.10. Тіркеу күәлігінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру талабы.....	18
4.9.11. Кері қайтарып алу туралы хабарламалардың басқа да қолжетімді нысандары	18
4.9.12. Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтіне компрометация болған жағдайда қойылатын ерекше талаптар	18
4.9.13. Тіркеу күәлігінің қолданылуын тоқтата тұру және аяқтау талаптары.....	18
5-бөлім. Жеке, операциялық және басқарушылық бақылау	19
5.1-тарау. Жеке бақылау	19
5.2-тарау. Операциялық бақылау	19
5.3-тарау. Қызметкерді бақылау	19
5.3.1. Қызметкердің біліктілігіне қойылатын талаптар	19
5.3.2. Жұмыскерлерді тексеру процедурасы	19
5.3.3. Қызметкерді оқытуға қойылатын талаптар	19
5.3.4. Қызметкердің біліктілігін арттыруға қойылатын талаптар.....	19
5.3.5. Жұмыскерлер қызметінің ауысу жиілігі мен дәйектілігі	20
5.3.6. Бұзушылықтар үшін жауапкершілік	20
5.3.7. Тәуелсіз мердігерлерге қойылатын талаптар	20
5.3.8. Қызметкерге берілетін құжаттама.....	20
5.4-тарау. Ақпараттық қауіпсіздіктің оқыс оқиғаларын бақылау, хаттама жасау және басқару процедуралары	20
5.4.1. Аудит жүргізілуге тиісті оқиғалардың түрлері	20
5.4.2. Аудит жүргізу журналдарын талдау жиілігі	20
5.4.3. Аудит жүргізу журналдарын сақтау мерзімі.....	20
5.4.4. Аудит жүргізу журналдарын сақтау.....	20
5.4.5. Аудит журналдарын резервтік көшіру.....	21
5.4.6. Аудит жүргізу үшін деректерді жинау талаптары	21
5.4.7. Аудит журналына енгізілетін оқиға субъектісін хабардар ету.....	21
5.4.8. Сәйкессіздіктерді талдау және ақпараттық қауіпсіздіктің оқыс оқиғаларын басқару	21
5.5-тарау. Архивті жүргізу	21

5.5.1.	<u>Тіркелетін оқиғалардың түрлері</u>	21
5.5.2.	<u>Архивтің сақталу мерзімі</u>	21
5.5.3.	<u>Архивті сақтау</u>	21
5.5.4.	<u>Архивте сақтау талаптары</u>	21
5.5.5.	<u>Архивтік жазбаларды жасау уақытын қоюға қойылатын талаптар</u>	21
5.5.6.	<u>Архивті жинау жүйесі</u>	21
5.5.7.	<u>Архивте сақталатын ақпаратты алу және тексеру тәртібі</u>	22
5.6-тарау.	<u>Сертификаттау орталығының электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыру</u>	22
5.7-тарау.	<u>Ымыраға келу немесе істен шығу жағдайында жұмыс істеуді қалпына келтіру</u>	22
5.7.1.	<u>Компрометация мен іркілістерді болдырмау жөніндегі іс-қимылдар</u>	22
5.7.2.	<u>Жабдықтың зақымдану, бағдарламалық және/немесе аппараттық іркіліс жағдайлары</u>	22
5.7.3.	<u>Ақпараттық жүйеге қатысушының электронды цифрлық қолтаңбасының жабық кілтін компрометациялау</u>	22
5.7.4.	<u>Апаттан кейін жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіру</u>	22
5.7.5.	<u>Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	22
5.7.6.	<u>Құжаттың электронды цифрлық қолтаңбасын тексеру процедурасы</u>	22
5.8-тарау.	<u>Қуәландырушы орталықтың жұмысын тоқтату</u>	23
6-бөлім.	<u>Қауіпсіздікті техникалық бақылау</u>	23
6.1-тарау.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның негізгі жұптарын дайындау және орнату</u>	23
6.1.1.	<u>Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін дайындау және пайдаланылатын алгоритмдер</u>	23
6.1.2.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін тіркеу куәлігінің иесіне беру</u>	23
6.1.3.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілттерін сенім білдіруші тарапқа беру</u>	23
6.1.4.	<u>Сенім білдірген тараптарға КО-ның ашық кілтін жеткізу</u>	24
6.1.5.	<u>Электронды цифрлық қолтаңба кілттерінің өлшемдері</u>	24
6.1.6.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілті параметрлерін жасау және сапасын тексеру</u>	24
6.1.7.	<u>Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін пайдалану мақсаты</u>	24
6.1.8.	<u>Негізгі ақпаратты тасымалдағыштарға қойылатын талаптар</u>	24
6.2-тарау.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін қорғау және аппараттық криптографиялық модульдерді инженерлік бақылау</u>	24
6.3-тарау.	<u>Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін басқарудың басқа да ерекшеліктері</u>	25
6.3.1.	<u>Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілттерін архивтеу</u>	25
6.3.2.	<u>Тіркеу куәліктерінің және электронды цифрлық қолтаңба кілттерінің қолданылу мерзімдері</u>	25
6.3.3.	<u>Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін пайдалануға қойылатын шектеулер</u>	25
6.4-тарау.	<u>Белсендіру деректері</u>	25
6.4.1.	<u>Белсендіру деректерін генерациялау және орнату</u>	25
6.4.2.	<u>Белсендіру деректерін қорғау</u> Ошибка! Закладка не определена.	
6.5-тарау.	<u>Есептеу ресурстарының қауіпсіздігін бақылау</u>	25
7-бөлім.	<u>Тіркеу куәліктерінің, кері қайтарылған тіркеу куәліктері тізімдерінің және тіркеу куәліктерінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру хаттамасы сервисінің бейіндері</u>	26
7.1-тарау.	<u>Тіркеу куәліктерінің профильдері</u>	26
7.2-тарау.	<u>Кері қайтарылған тіркеу куәліктері тізімінің профилі</u>	28
7.3-тарау.	<u>Тіркеу куәліктерінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру хаттамасы сервисінің бейіні</u>	28

<u>8-бөлім. Қызметті тексеру</u>	28
<u>9-бөлім. Тарифтеу және жауапкершілік мәселелері</u>	28
<u>9.1-тарау. Тарифтер</u>	28
<u>9.2-тарау. Жауапкершілігі</u>	29
<u>9.3-тарау. Конфиденциалдық</u>	29
<u>9.4-тарау. Ашық кілттер инфрақұрылымына қатысушылардың дербес деректерін қорғау</u>	29
<u>9.5-тарау. Зияткерлік меншік құқықтары</u>	29
<u>9.6-тарау. Кепілдіктер мен растаулар</u>	29
<u>9.7-тарау. Кепілдіктерден бас тарту</u>	30
<u>9.8-тарау. Жауапкершілікті шектеу</u>	30
<u>9.9-тарау. Өтемақы</u>	30
<u>9.10-тарау. Күшіне енуі және қолданысын тоқтату</u>	30
<u>9.11-тарау. Хабарлау және қатысушылармен байланыс</u>	30
<u>9.12-тарау. Өзгерістер мен толықтырулар</u>	31
<u>9.13-тарау. Даулы мәселелерді шешу</u>	31
<u>9.14-тарау. Юрисдикция</u>	31
<u>10-бөлім. Өзге мәселелер</u>	31
<u>10.1-тарау. Қолдану талаптары</u>	31
<u>10.2-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	31
<u>10.3-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	31
<u>10.4-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	31
<u>10.5-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған /3</u>	32
<u>10.6-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	32
<u>10.7-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған</u>	32
<u>10.8-тарау. Қорытынды қағида</u>	32
<u>1-қосымша</u>	33
<u>2-қосымша</u>	Ошибка! Закладка не определена.
<u>3-қосымша</u>	35
<u>4-қосымша</u>	39

1-бөлім. Кіріспе

1.1-тарау. Жалпы қағида

1. Осы «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың куәландырушы орталығы қызметінің регламенті (бұдан кейін – Регламент) «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың куәландырушы орталығының (бұдан кейін – Куәландырушы орталық) жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба мәселелері жөніндегі құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес әзірленді және оның жұмыс істеу тәртібін айқындайды.

Регламент RFC 3647 «Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate Policy and Certification

2. Practices Framework» (X.509 форматындағы ашық кілттердің интернет-инфрақұрылымындағы саясат құжаттарының және сертификаттар практикасының құрылымы) халықаралық салалық ұсыныстарын ескере отырып әзірленді.

3. «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың куәландырушы орталығы жеке тұлғаларға – «Банк ЦентрКредит» АҚ клиенттеріне, оның ішінде өз қызметін жеке кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлерге Қазақстан Республикасының төмендегі қолданыстағы заңнамасы негізінде тіркеу куәліктерін беру жөнінде қызметтер көрсету үшін құрылды:

- 1) «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының заңы;
- 2) «Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының заңы;
- 3) «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының заңы;
- 4) куәландырушы орталықтарда¹ электронды цифрлық қолтаңбаның² жабық кілттерін жасау, пайдалану және сақтау мәселелері жөніндегі құқықтық акті (бұдан кейін – Бұлтты ЭЦҚ ережелері);
- 5) электронды цифрлық қолтаңбаның түпнұсқалығын³ тексеру мәселелері жөніндегі құқықтық акті (бұдан кейін – ЭЦҚ тексеру ережелері);
- 6) куәландырушы орталықтардың тіркеу куәліктерін беру, сақтау, кері қайтарып алу және электронды цифрлық қолтаңба ашық кілтінің тиесілілігі мен жарамдылығын растау мәселелері жөніндегі құқықтық акті (бұдан кейін – Тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелері);
- 7) ҚР СТ 1073-2007 Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары. Жалпы техникалық (бұдан кейін – Стандарт) талаптар.

4. Регламент «Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығының тіркеу куәліктерін қолдану саясатында (бұдан кейін – Тіркеу куәліктері саясаты) айқындалған сервистер жиынтығын қамтамасыз ететін кезде Куәландырушы орталық іске асыратын шараларды айқындайды және тіркеу куәліктерін шығаруды, басқаруды және кері қайтарып алуды қамтиды, бірақ онымен шектелмейді.

5. Тіркеу куәліктерінің саясаты Куәландырушы орталық шығаратын тіркеу куәліктерінің түрін, ақпараттық қауіпсіздіктің үлгі талаптарымен біріктірілген мүдделі ақпараттық

Регламент бекіткен күні келесі құжаттар қолданыста болды:

¹ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 95/НҚ бұйрығымен енгізілген өзгерістер ескерілген нұсқадағы Куәландырушы орталықта электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілттерін жасау, пайдалану және сақтау ережесі;

² ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрінің 2016 жылғы 30 желтоқсандағы № 316 бұйрығымен енгізілген өзгерістер есепке алынған нұсқадағы Электрондық цифрлық қолтаңбаның түпнұсқалығын тексеру ережесі;

³ ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 115/НҚ бұйрығымен енгізілген өзгерістер есепке алынған нұсқадағы Қазақстан Республикасының негізгі куәландырушы орталығын, мемлекеттік органдардың куәландырушы орталығын, Қазақстан Республикасының ұлттық куәландырушы орталығын және Қазақстан Республикасының сенім білдірілген үшінші тарапын қоспағанда, куәландырушы орталықтың тіркеу куәліктерін беру, сақтау, кері қайтарып алу және электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілігі мен жарамдылығын растау қағидалары.

жүйелерде олардың қолданылуының негізгі қағидаттары мен жалпы талаптарын айқындайды, бұл осы тіркеу куәліктерін пайдаланатын ақпараттық жүйелерде белгілі бір сенім деңгейіне кепілдік береді.

6. Регламенттің Тіркеу куәліктері саясатынан айырмашылығы, соған сәйкес:

- 1) Куәландырушы орталықтың функциялары орындалады (сервистері жұмыс істейді);
- 2) ашық кілттердің қауіпсіздігі және инфрақұрылым ядросын басқару қамтамасыз етіледі.

7. Куәландырушы орталықтың сервистерін пайдаланатын ақпараттық жүйеге қатысушы тіркеу куәлігін беруге өтінім берген сәттен бастап қатысушы үшін өтінімде сілтеме жасалған Тіркеу куәліктері саясатының және Регламенттің оған қолданылатын талаптарын орындауға міндетті болады.

8. Регламент сондай-ақ Тіркеу куәліктерінің саясатына сәйкес Куәландырушы орталық шығаратын тіркеу куәліктерінің түрлерін шығаруға және оларға одан әрі қызмет көрсетуге байланысты тексеру процедураларын айқындайды.

1.2-тарау. Құжаттың атауы мен атрибуттары

9. Құжаттың толық атауы – «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың куәландырушы орталығы қызметінің регламенті.

10. Объектінің сәйкестендіргіші – 1.2.398.3.24.1.2.1.

11. Құжаттың нұсқасы – 2.2.

12. Регламентті жариялау үшін сервердің мекенжайы – <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP>.

1.3-тарау. Ашық кілттер инфрақұрылымының қатысушылары

1.3.1. Сертификаттау орталығы

13. Сертификаттау орталығы – Регламенттің мәтінінде бұл термин заңнамаға сәйкес аккредиттелген және Регламентке сәйкес жұмыс істейтін тіркеу куәліктерін шығару, қызмет көрсету және кері қайтарып алу үшін бағдарламалық-аппараттық кешен дегенді білдіреді.

14. Сертификаттау орталығы ашық кілттер инфрақұрылымының келесі функцияларын жүзеге асырады:

- 1) тіркеу куәліктерін шығаруға және кері қайтарып алуға берілетін сауалдарды өңдеу;
- 2) кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімдерін жариялау;
- 3) онлайн режимінде тіркеу куәлігінің мәртебесін тексеру хаттамасы қызметіне берілетін сауалдарды өңдеу;
- 4) уақыт белгісі хаттамасы қызметіне берілетін сауалдарды өңдеу.

15. Тіркеу куәліктерінде сертификаттау орталығын таңбалау:

C = KZ,

O = Bank CenterCredit JSC,

CN = Certification Authority

1.3.2. Тіркеу орталығы

16. Тіркеу орталығы – Регламенттің мәтінінде бұл термин өтініш берушілерді сәйкестендіруге және/немесе сәйкестендіруге, тіркеу куәліктерін шығаруға және/немесе кері қайтарып алуға құжаттарды қалыптастыруға, тексеруге және қабылдауға және өтініш берушілерге дайын тіркеу куәліктерін беруге жауапты «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың ақпараттық жүйесін білдіреді.

1.3.3. Тіркеу куәлігінің иесі

17. «Тіркеу куәлігінің иесі» ұғымы «атына тіркеу куәлігі берілген, тіркеу куәлігінде көрсетілген ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтті заңды түрде иеленген жеке немесе заңды

тұлға» ретінде «Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының заңында анықталған.

18. Жоғарыда көрсетілген Заңда белгіленген анықтаманың ортақтығын шектемей, Регламенттің мәтінінде «тіркеу куәлігінің иесі» терминімен «Банк ЦентрКредит» АҚ ақпараттық жүйелерін пайдаланатын кез келген жеке тұлға, сондай-ақ егер Куәландырушы орталық олар үшін тіркеу куәлігін шығарса, технологиялық тіркеу куәлігін иеленген Куәландырушы орталықтың кез келген жұмыскері белгіленеді.

1.3.4. Сенім білдіруші тарап

19. Сенім білдіруші тарап – Регламенттің мәтінінде бұл термин Куәландырушы орталық шығарған тіркеу куәліктерін және/немесе түпнұсқалығы осы тіркеу куәліктерінің көмегімен тексерілетін электронды цифрлық қолтаңбалары бар электронды құжаттарды «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың ақпараттық жүйелерінде пайдаланатын тіркеу куәлігінің иесі немесе кез келген басқа жеке тұлға дегенді білдіреді.

1.4-тарау. Тіркеу куәліктерін тағайындау

20. Куәландырушы орталық берген тіркеу куәлігінің мақсаты электронды цифрлық қолтаңбаның заңнамада белгіленген талаптарға сәйкестігін растау болып табылады, бұл тіркеу куәлігінде ашылған электронды цифрлық қолтаңба кілттерінің жұбын пайдалану мақсатын айқындайды.

21. Тіркеу куәліктері саясатының 1.4-тарауына сәйкес куәландырушы орталық шығаратын тіркеу куәліктерінде «certificatePolicies» ауқымында оларды қолдану саласын қосымша айқындайтын саясаттың Объектілік идентификаторлары болады.

22. Куәландырушы орталық шығаратын клиенттік тіркеу куәліктерінде көрсететін саясаттың объектілік сәйкестендіргіштерінің толық тізбесі «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың Интернет желісіндегі ресми ақпараттық ресурсында келесі мекенжай бойынша келтірілген <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=OIPS>.

1.5-тарау. Құжатты басқару

23. Регламентті A05G1D2, Алматы қаласы, Панфилов көшесі, 98-үй, Б блогы мекенжайы бойынша орналасқан Ақпаратты криптографиялық қорғау дирекциясы (Куәландырушы орталық) өзектендіреді.

24. Құжатты өзектендіру мәселелері бойынша байланыс жасайтын тұлға – Ақпаратты криптографиялық қорғау дирекциясының (куәландырушы орталықтың) басшысы, A05g1d2, Алматы қ., Панфилов к-сі, 98-үй, Б блогы, +7 (727) 2-598-583 (ішкі 12921), alexey.korobetskikh@bcc.kz.

25. Регламентке енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды Куәландырушы орталық құжаттың жаңа нұсқасы нысанында, немесе оның ағымдағы нұсқасына енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар тізбесі нысанында дайындайды.

26. Регламентке енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды бекітудің алдында ішкі процедураларға сәйкес, елеусіз өзгерістерді (мекенжайлар мен сілтемелерді, байланыс ақпаратын өзгерту, қателерді түзету және т.б.) қоспағанда, «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың мүдделі бөлімшелерімен және лауазымды тұлғаларымен келісуден өтеді.

27. Регламентке енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар елеусіз өзгерістерді (мекенжайлар мен сілтемелерді, байланыс ақпаратын өзгерту, қателерді түзету және т.б.) қоспағанда, «ЦентрКредит Банкі» АҚ Басқармасының хаттамалық шешімімен бекітіледі.

28. Регламентке енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар «Банк ЦентрКредит» АҚ-тың Интернет желісіндегі ресми ақпараттық ресурсында келесі мекенжай бойынша жарияланады <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP>.

29. Регламенттің жаңа бекітілген нұсқасын «Қолданыстағы нұсқалар» бөлімінде жариялау Куәландырушы орталық шығарған тіркеу куәліктерінің барлық иелері және барлық сенім білдіруші тараптарға оның күшіне енгені туралы ресми хабарлау болып табылады.

30. Егер бекітуші шешімнің өтпелі қағидасында өзгеше қарастырылмаса, Регламенттің жаңа нұсқасы күшіне енгені туралы ресми хабарлаған күннен бастап өзгерістер мен толықтырулар Куәландырушы орталық шығарған тіркеу куәліктерінің барлық иелері және барлық сенім білдіруші тараптар қолдануы үшін міндетті болады.

31. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасы алынып тасталды.

32. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасы алынып тасталды.

1.6-тарау. Терминдер, анықтамалар және қысқарған сөздер

33. «Куәландырушы орталық», «куәландырушы орталықты аккредиттеу», «тіркеу куәлігі», «тіркеу куәлігінің иесі», «электронды құжат», «электронды құжат айналымы», «электронды цифрлық қолтаңба», «электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілті», «электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілті» терминдері Регламентте «Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының заңында белгіленген мәндерге сәйкес қолданылады

34. «Сертификаттау орталығы», «тіркеу орталығы», «сенім білдіруші тарап» терминдерінің мәні мен қолданылуы, сондай-ақ құжатта «тіркеу куәлігінің иесі» терминін қолдану ерекшеліктері Регламенттің 1.3-тарауында келтірілген.

35. Регламентте қолданылатын басқа да арнайы терминдер төмендегідей мағынада пайдаланылады:

Термин	Анықтамасы
Аппараттық криптографиялық модуль (Hardware Security Module)	Ақпаратты шифрлауға және электронды цифрлық қолтаңбаның ашық және жеке кілттерін басқаруға арналған аппараттық криптографиялық модуль
Аутентификация	Бұл процесті жүзеге асыратын Процесс немесе қауіпсіздік қызметі, ол тұлғаның (заттың) кім екенін (ол қалай аталады) тексеруге арналған
Банк	«Банк ЦентрКредит» АҚ
Биометриялық аутентификация	Физиологиялық және өзгермеген биологиялық белгілер негізінде жеке тұлғаны сәйкестендіретін шаралар кешені
Блокчейн	Деректердің өзара байланысты блоктары тізбегінің, тұтастығын растаудың берілген алгоритмдерінің және шифрлау құралдарының базасында таратылған деректер платформасындағы ақпараттың өзгермеуін қамтамасыз ететін ақпараттық-коммуникациялық технология
Активациялау деректері	Криптографиялық түрлендірулерді орындау үшін қажет және қорғауды қажет ететін барлық криптографиялық кілттерді қоспағанда, кез келген деректер: жеке сәйкестендіру нөмірлері (PIN), парольдік сөз тіркестері, бөлінген криптографиялық кілт компоненттері, биометриялық параметрлер және т. б.
Өтініш беруші	Тіркеу куәлігін беруге немесе кері қайтарып алуға құжаттар берген жеке тұлға
Сәйкестендіру	Жеке немесе заңды тұлғаның сәйкестігін анықтайтын үдеріс (немесе үдерістің нәтижесі) (осы тұлғаның нақты бар тұлға болуын біржақты айқындалғанын көрсетеді) және екі кезеңнен тұрады: - тұлғаның нақты қолданыстағы жеке тұлғасын аты-жөні мен сәйкестігін анықтау; - белгілі бір атаудан бір нәрсеге қол жеткізуге өтініш білдірген тұлғаның шын мәнінде өзін (аутентификация) деп атайтын тұлға екенін анықтау

Термин	Анықтамасы
Ақпараттық жүйе	Ақпараттық өзара бірлесіп іс-әрекет ету арқылы белгілі бір технологиялық іс-қимылдарды іске асыратын және нақты функционалдық міндеттерді шешуге арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың, қызмет көрсететін қызметкердің және техникалық құжаттаманың ұйымдық-реттелген жиынтығы
Ашық кілттер инфрақұрылымы	Көрсетілген міндеттер шешілетін ашық кілттерді дербес басқаруды қамтамасыз етуге қабілетті, ашық кілті бар криптосистемалар негізінде криптографиялық міндеттерді (аутентификация, шифрлау, тұтастығын және дәлелділігін бақылау) шешу үшін жиынтығында пайдаланылатын бөлінген қызметтер мен компоненттердің күштер мен құралдардың (техникалық, материалдық, тұлғалық және т.б.) жиынтығы.
Электрондық цифрлық қолтаңба кілттерін бұзу	Тіркеу куәлігі иесінің электронды цифрлық қолтаңбаның нақты кілттері олардың көмегімен қорғалатын ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз ететініне сенімділігін жоғалтуы.
Көп факторлы аутентификация	Пайдаланушының түпнұсқалығын әртүрлі параметрлердің комбинациясы, оның ішінде парольдерді немесе аутентификациялау белгілерін (цифрлық сертификаттарды, токендерді, смарт-карталарды, бір реттік парольдер генераторларын және биометриялық сәйкестендіру құралдарын) генерациялау және енгізу арқылы тексеру тәсілі.
Негізгі ақпарат тасымалдаушысы	Электронды цифрлық қолтаңбаның сақталатын жабық кілттерін қорғау үшін стандарт талаптарға сәйкестік сертификаты бар ақпаратты криптографиялық қорғау құралы пайдаланылатын мамандандырылған тасымалдағыш
Бұлтты ЭЦҚ	Куәландырушы орталықтың HSM-де электронды цифрлық қолтаңбаның жеке кілттерін жасауға, пайдалануға, сақтауға және жоюға мүмкіндік беретін куәландырушы орталықтың қызметі, мұнда жеке кілтке қол жеткізуді иеленуші кемінде екі аутентификация факторы арқылы қашықтан жүзеге асырады, олардың бірі биометриялық
Объекті	Алгоритм, ақпараттық жүйе, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар электронды құжат айналымы үшін пайдаланатын басқа да элементтер
Объектінің сәйкестендіргіші	Объектімен байланысты және оны объектілердің әлемдік мекенжай кеңістігінде біркелкі сәйкестендіретін бірегей сандар жиынтығы
Кері қайтарып алынған тіркеу куәлігі	Тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелерінде белгіленген тәртіппен күші жойылған тіркеу куәлігі
Тіркеу куәліктерін қолдану саясаты	Куәландырушы орталық бекіткен, куәландырушы орталықтың тіркеу куәліктерін басқаруға қатысты жұмыс регламенті мен тетіктерін айқындайтын ішкі құжат
ВСС қолданбасы	Жеке тұлғаларға қашықтан банктік қызмет көрсету қызметін ұсынатын Банктің мобильді қолданбалары/цифрлық платформалары Регламенттің ағымдағы нұсқасын бекітетін сәтте ВСС қолданбаларына bcc.kz және ВСС Business мобильді қолданбалары жатады.
Уақыт белгісі протоколы	Белгілі бір уақытта электронды құжаттың болу фактісінің дәлелін жасауға мүмкіндік беретін криптографиялық хаттама
Куәландырушы орталық қызметінің регламенті	Куәландырушы орталықтың негізгі процестерін іске асыруды қоса алғанда, тіркеу куәліктерін қолдану саясатына сәйкес жүзеге асырылатын куәландырушы орталықтың негізгі қызметін ұйымдастыру тәртібін айқындайтын құжат
Кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімі	Қолданылуы тоқтатылған тіркеу куәліктері туралы мәліметтерді, олардың сериялық нөмірлерін, қайтарып алу (жою) күні мен себебін қамтитын тіркеу куәліктері тіркелімінің бір бөлігі
Құрал	Криптографиялық түрлендіру алгоритмдерін, кілттерді генерациялауды, қалыптастыруды, бөлуді немесе басқаруды іске асыратын құрал

Термин	Анықтамасы
Ақпаратты криптографиялық қорғау	Ашық кілттердің сол бір инфрақұрылымында кез келген рөлді орындайтын жеке және заңды тұлғалардың жиынтығы: тіркеу куәлігі иесінің немесе сенім білдіруші тараптың, сондай-ақ куәландырушы орталықтың және тіркеу орталығының (орталықтарының) рөлі
Хэш	Еркін ұзындықтағы кіріс деректер массивін тіркелген ұзындықтағы биттік жолға түрлендіру

36. Регламенттің мәтінінде келесі қысқартылған сөздер қолданылады:

Аббревиатура	Определение
DN	Ерекшелік атауы (Distinguished Name)
HSM	Аппараттық криптографиялық модуль (Hardware Security Module)
LDAP	Каталогтарға оңай қолжеткізу хаттамасы (Lightweight Directory Access Protocol)
OCSF	Тіркеу куәлігінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру хаттамасы (Online Certificate Status Protocol)
OID	Объектінің сәйкестендіргіші (Object Identifier)
TSP	Уақыт белгісі хаттамасы (Time Stamp Protocol)
АКИ	Ашық кілттер инфрақұрылымы
АЖ	Ақпараттық жүйе
НАТ	Негізгі ақпарат тасымалдағышы
АКҚҚ	Ақпаратты криптографиялық қорғау құралы
КТКТ	Кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімі
КО	«Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығы
ТО	Тіркеу орталығы
ЭЦҚ	Электронды цифрлық қолтаңба

2-тарау. Сақтау орны және ондағы деректерді жариялау үшін жауапкершілік

2.1-тарау. Сақтау орны

37. КО жүктеп алу және танысу үшін келесі құжаттарды ұсынады:

- 1) Тіркеу куәліктері саясаты <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP;>
- 2) Регламент <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP;>
- 3) АКҚҚ <https://uc.bcc.kz/cgi/crl;>
- 4) КО тіркеу куәлігі [https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=KRSSOS.](https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=KRSSOS)

38. ВСС қолданбалары арқылы қосымшаларды пайдаланушыларға, сондай-ақ ТО жұмыскерлеріне КО-ның келесі сервистеріне сауал беру қолжетімділігі қамтамасыз етіледі:

- 1) OCSF <https://bcc-app.bank.corp.centercredit.kz:62301/>
- 2) TSP <https://bcc-app.bank.corp.centercredit.kz:62302/>
- 3) Сертификаттау орталығы <https://bcc-app.bank.corp.centercredit.kz:62305/>
- 4) ТО <https://bcc-app.bank.corp.centercredit.kz:62310/>

2.2-тарау. Қоймада тіркеу куәліктері туралы ақпаратты жариялау

39. АКИ-дің әрбір қатысушысына қоймада оның атына шығарылған тіркеу куәліктері, сондай-ақ АКҚҚ жарияланады.

2.3-тарау. Қоймадағы деректерді өзектендіру кезеңділігі

40. Берілген тіркеу куәліктері мен АКҚҚ қоймаға енгізіледі және олар қолданылған күннен кешіктірілмей жарияланады.

41. АКҚҚ-ны жариялау кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің пайда болуына қарай жүргізіледі. Бұл кезде АКҚҚ-ны жаңартатын кезең 7 күнтізбелік күннен аспайды.

42. Тіркеу куәлігінің мәртебесі туралы мәліметтер Регламентке сәйкес жарияланады.

2.4-тарау. Сақтау орнына кіруді бақылау

43. Сақтау орнына қол жеткізу RFC 2251 (Lightweight Directory Access Protocol (v3) - Каталогтарға жеңілдетілген қолжеткізу хаттамасына (3 нұсқа)) сәйкес LDAP бойынша жүзеге асырылады. КО қоймаға рұқсатсыз кіруден қорғауды жүзеге асырады.

44. Банктің Интернет желісіндегі ресми ақпараттық ресурсының КО бетінде жарияланатын мәліметтер АЖ қатысушыларына «тек оқу үшін» құқығымен еркін қолжеткізу режимінде беріледі.

3-тарау. Сәйкестендіру және аутентификациялау

3.1-тарау. Атауларға қойылатын талаптар

45. КО 3-нұсқа X.509 ITU-T және RFC 3280 «Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List Profile» ұсынымдарына сәйкес келетін тіркеу куәліктерін береді. Тіркеу куәлігі ITU-T X.520 стандарты ұсынған форматтағы «Subject» DN өрісінде болады. Тіркеу куәлігінің DN-і оның иесін сәйкестендіруге мүмкіндік беретін дербес деректерді қамтиды. DN тіркеу куәлігінің және тиісті жабық кілттің иесін анықтайды, сондай-ақ тіркеу куәлігінің қолданылу саласын анықтауға мүмкіндік береді.

46. Тіркеу куәлігінің әрбір иесіне бірегей DN сәйкес келеді.

47. Сәйкестендірудің бізмәнділігіне сәйкестендірудің және аутентификациялаудың пайдаланылатын әдістері негізінде бірыңғай республикалық тізілімнен жеке сәйкестендіру нөмірлерін (ЖСН) пайдалану есебінен қол жеткізіледі.

48. DN қалыптастыратын кезде бүркеншік аттарды жасыруға және пайдалануға жол берілмейді.

3.2-тарау. Бастапқы сәйкестікті тексеру

3.2.1. Қызмет көрсетілетін жеке тұлғаларға тіркеу куәлігін шығаратын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау

49. Тіркеу куәлігін беруге өтінім беретін кезде қызмет көрсетілетін жеке тұлға бұлтты ЭЦҚ ережелеріне сәйкес биометриялық аутентификацияны қоса алғанда, көп факторлы аутентификациялау процедурасынан өтеді.

3.2.2. Технологиялық тіркеу куәлігін шығаратын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау (КО-ны қызметтік пайдаланушыларға арналған)

50. Тіркеу куәлігін беруге арналған өтінімді тіркегенге дейін өтініш берушіні сәйкестендіру және аутентификациялау оның жеке тұлғасын куәландыратын, оның жеке сәйкестендіру нөмірін қамтитын, сондай-ақ оған тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу қағидаларына сәйкес КО-мен жұмыс істеу мәселелерінде Банк ұсынуға құқық беретін құжаттар бойынша жүргізіледі.

3.3-тарау. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыруға сауал берген кезде сәйкестендіру және аутентификациялау

51. Өтінімді өңдейтін және ЭЦҚ кілттерін ауыстыратын кездегі сәйкестендіру және аутентификациялау процедуралары Регламенттің 3.2-тарауында баяндалған тіркеу куәлігін шығаратын кездегі өтінімді өңдейтін кездегі сәйкестендіру және аутентификациялау процедураларына толығымен ұқсас.

3.4-тарау. Тіркеу куәлігін қайтарып алатын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау

3.4.1. Қызмет көрсетілетін жеке тұлғаларға тіркеу куәлігін қайтарып алатын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау

52. Қызмет көрсетілетін жеке тұлғаларға тіркеу куәліктерін қайтарып алуға өтінім беру қашықтағы арна (ВСС қосымшалары) арқылы жүзеге асырылады. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алу процесінде өтініш беруші:

- 1) биометриялық аутентификациялау процедурасынан өту;
- 2) тіркеу куәлігіне сәйкес келетін ЭЦҚ жабық кілтінен пароль енгізуге және кері қайтарып алу себебін көрсетуге міндетті.

3.4.2. Технологиялық тіркеу куәлігін қайтарып алатын кезде сәйкестендіру және аутентификациялау (КО-ның қызметтік пайдаланушыларына арналған)

53. Тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінімді тіркегенге дейін өтініш берушіні сәйкестендіру және аутентификациялау оның жеке тұлғасын куәландыратын, оның жеке сәйкестендіру нөмірін қамтитын, сондай-ақ оған тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелеріне сәйкес КО-мен жұмыс істеу мәселелерінде Банк ұсынуға құқық беретін құжаттар бойынша жүргізіледі.

4-тарау. Тіркеу куәлігінің қолданылу цикліне қойылатын операциялық талаптар

4.1-тарау. Тіркеу куәлігін беруге арналған өтінімдер

54. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

55. Тіркеу куәліктерін беруге өтінімдерді қызмет көрсетілетін жеке тұлғалар, оның ішінде өз қызметін жеке кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлер қашықтықтан берілетін арна (ВСС қолданбалары) арқылы береді. Өтінім электронды түрде жасалады, оның нысаны Регламенттің 1-қосымшасында келтірілген.

56. КО-ның қызметтік пайдаланушыларына арналған технологиялық тіркеу куәлігін беруге өтінім беру КО-ға жеке келу, тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелерінің нысаны бойынша тіркеу куәлігін беруге өтінішті толтыру және оны өтініш берушінің Жеке қолымен куәландыру арқылы жүзеге асырылады.

57. Регламент контекстінде тіркеу куәлігін беруге арналған өтінім Регламенттің 1-қосымшаның нысаны бойынша электронды өтінімді немесе тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелерінің нысаны бойынша қағаз нұсқадағы құжат түріндегі өтінімді білдіреді.

58. Тіркеу куәлігін беруге өтінім беру процесінде өтініш беруші:

- 1) дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісім беруге (Банктің бекітілген нысанын тиісінше куәландыруға);
- 2) тіркеу куәліктерінің саясатымен және Регламентпен танысуға;
- 3) тіркеу куәлігін беруге өтінімнің мәтінімен танысуға міндетті.

4.2-тарау. Тіркеу куәлігін беруге өтінімдерді өңдеу

59. Тіркеу куәлігін беруге арналған өтінімдерді өңдеу процесінде қызмет көрсетілетін жеке тұлғалар биометриялық аутентификацияны қоса алғанда, бұлтты ЭЦҚ ережелеріне сәйкес қашықтағы арна (ВСС қолданбалары) арқылы көп факторлы аутентификациядан өтеді. КО-ның қызметтік пайдаланушылары тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелеріне сәйкес КО-ға жеке өзі келген кезде сәйкестендіріледі және аутентификацияланады.

60. Келесі жағдайда тіркеу куәлігін беруден бас тартылады:

- 1) өтініш беруші қажетті ақпаратты ұсынбаған (немесе толық ұсынбаған);
- 2) өтініш беруші негізсіз ақпаратты ұсынған;
- 3) өтініш беруші он алты жасқа толмаған;
- 4) соттың заңды күшіне енген шешімі бар.

4.3-тарау. Тіркеу куәліктерін шығару

61. Тіркеу куәліктерін шығару туралы сауалдарға оларды қалыптастыруға құқығы бар КО жұмыскерлерінің ЭЦҚ-сымен қол қояды.

62. Қызмет көрсетілетін тұлғалар үшін тіркеу куәліктерін шығаруға сауалдар тек Банктің АЖ-нен ғана қабылданады. Бұлтты ЭЦҚ кіші жүйесінен сертификаттау орталығына берілген сауалдарға КО басшысының қызметтік кілтімен ғана қол қойылады.

63. Тіркеу куәлігін шығару туралы сауалды өңдейтін кезде КО тіркеу куәлігі сұралатын ЭЦҚ ашық кілтіне сәйкес келетін ЭЦҚ жабық кілтінің болу фактісін тексереді. PKCS #10 форматындағы электронды құжат ЭЦҚ жабық кілтін иеленуді дәлелдеу тәсілі болып табылады.

64. Оны КО қоймасында жариялау және тіркеу куәлігінің оның иесіне ВСС қолданбасы арқылы қолжетімділігі тіркеу куәлігін беру туралы иесінің ресми хабарламасы болып табылады.

4.4-тарау. Тіркеу куәліктерін қабылдау

4.4.1. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

65. Барлық келесі талаптардың орындалуы оның иесіне шығарған тіркеу куәлігін қабылдауын білдіреді:

- 1) тіркеу куәлігін беру туралы өтінімде көрсетілген Тіркеу куәліктері саясаты мен Регламент талаптарын орындауға келісу;
- 2) тіркеу куәлігін алу;
- 3) иесінің тіркеу куәлігінің мазмұны бойынша қарсылықтарының (наразылықтарының) болмауы;
- 4) тіркеу куәлігіне сәйкес келетін ЭЦҚ жабық кілтін пайдалану.

4.4.2. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

66. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

4.5-тарау. Тіркеу куәліктері мен негізгі жұптарды пайдалану

4.5.1. Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін және олардың иесінің тіркеу куәлігін пайдалануы

67. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

67-1. ЭЦҚ-ның жабық кілтін меншік иесі Тіркеу куәліктері саясатының 4.1-тарауына сәйкес тіркеу куәлігін шығаруға арналған өтінімнің мәтінімен танысқаннан және тіркеу куәліктері иесінің және сенім білдіруші Тараптың міндеттерін орындауға міндеттеме бергеннен кейін ғана пайдаланады (электронды құжат, өз қолымен жазбаша міндеттеме нысанында немесе Банктің АЖ-да тіркелген келісімнің өзге нысанында). КО тиісті ашық кілттің тіркеу куәлігін шығарды және иесі осы тіркеу куәлігін қабылдады.

68. Регламенттің 4.4.1-параграфының қалған талаптарын орындайтын кезде тіркеу куәлігі иесінің ЭЦҚ жабық кілтін бірінші рет

пайдалануы оның иесінің тіркеу куәлігін қабылдауын білдіреді.

69. Технологиялық тіркеу куәліктерінің иелері (қызметтік пайдаланушылар) ЭЦҚ-ның өздеріне тиесілі жабық кілттерін және оларды жандандыру деректерін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен заңсыз қолжеткізуден және пайдаланудан қорғау үшін шаралар қабылдауға міндетті және тиісті тіркеу куәлігінің қолданылу мерзімі өткеннен немесе қайтарып алынғаннан кейін оларды пайдалануды тоқтатады.

70. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

4.5.2. Сенім білдіруші тараптың тіркеу куәлігін және электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілтін пайдалануы

71. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

72. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

73. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

73-1. Ко шығарған тіркеу куәлігін тексеру үшін пайдалану қажет электронды құжатқа деген сенімге сүйене отырып, кез келген актіні қабылдас бұрын, сенім білдіруші тарап тиісті АЖ қаражатын пайдалана отырып, ЭЦҚ тексеру ережелеріне сәйкес онда бар әрбір ЭЦҚ-ны, онымен байланысты тіркеу куәліктерін, түбіртектерді (қызметтердің жауаптарын), уақыт белгілерін қоса, тексереді, ОСРР немесе АҚҚҚ және алынған тексеру нәтижелеріне сүйене отырып, электронды құжаттың түпнұсқалығы туралы дербес шешім қабылдайды.

73-2. АЖ ЭЦҚ тексеру үшін:

1) ЭЦҚ қалыптастырған субъектіні анықтауға мүмкіндік беретін тіркеу куәліктерінің тізбесін айқындайды және тексереді. Тіркеу куәліктерінің тізбегін тексеру барысында RFC 3280 «Internet X. 509 Public key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile» (сертификат профилі және X. 509 форматындағы ашық кілттер интернет инфрақұрылымының кері қайтарып алынған сертификаттар тізімі) ұсынымдарында баяндалған алгоритм пайдаланылады;

2) тізбектің әрбір тіркеу куәлігін тексеру барысында «extendedKeyUsage» және/немесе «keyUsage» ауқымының пайдалану мақсатына сәйкестігін қосымша бақылайды;

3) ЭЦҚ қалыптастырған субъектінің электронды құжатқа қол қою үшін жеткілікті өкілеттіктерінің болуын өз бетінше тексереді. КО АЖ тіркеу куәлігінде тікелей көрсетілген ақпаратқа қосымша тіркеу куәліктері иелерінің өкілеттіктерін бақылау сервистерін ұсынбайды.

Егер тексерудің кез келген қадамы теріс нәтиже берсе немесе оны орындау мүмкін болмаса, онда ЭЦҚ жарамсыз деп танылады және электронды құжат қабылданбайды.

73-3. Егер электронды құжатта КО қалыптастырған уақыт белгісінің түбіртегі болса, онда уақыт белгісіне сенімділікті талап ететін іс-әрекетті орындау үшін ЭЦҚ тексеру ережелерінде белгіленген тәртіппен ЭЦҚ бар электронды құжат ретінде уақыт белгісінің осы түбіртегін тексеру қажет.

73-4. Егер тізбектегі тіркеу куәліктерінің кез келгені ЭЦҚ тексеретін сәтте «кері қайтарып алынды» мәртебесіне ие болса, тек қана сенім білдірген Тарап осы тізбектегі тіркеу куәлігін кері қайтарып алғанға дейін Тіркеу куәлігінің иесі қалыптастырған электронды құжатқа сүйенудің негізделгенін немесе негізделмегенін өз тәуекеліне ғана шешеді. Мұндай жағдайларда КО

сенім білдіруші тараптар алдында жауап бермейді, өйткені тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінім беру тіркеу куәлігінің нақты иесінің міндеті болып табылады.

- 73-5. Егер жағдай электронды құжат авторлары тарапынан қосымша кепілдіктердің қажеттігін көрсетсе, онда сенім білдіруші тарап тіркеу куәліктерінің иелерінен осындай қосымша кепілдіктерді КО-ға жүгінбей-ақ және тіркеу куәлігіне сенімділікті талап ететін іс-әрекеттер орындалғанға дейін өз бетінше алады.

4.6-тарау. Тіркеу куәлігінің қолданылу мерзімдерін жаңарту

74. Тіркеу куәлігін жаңарту - қолданылып жүрген тіркеу куәлігінде көрсетілген басқа деректерді өзгертпей, қолданылу мерзімі жаңа тіркеу куәлігін шығару процедурасы.

75. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

76. Тіркеу куәлігінің қолданыс мерзімі аяқталғаннан кейін, оның иесі мүдделі болған жағдайда, КО иесінің өтінімі бойынша ЭЦҚ жаңа ашық кілтімен тіркеу куәлігін шығарады.

4.7-тарау. Тіркеу куәлігіндегі электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыру

77. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

78. ЭЦҚ кілттері мен тіркеу куәлігін ауыстыруға олардың иесі өз бетінше бастамашылық етеді.

79. ЭЦҚ кілттерін ауыстырған кезде өтінім беру және тіркеу куәлігін шығару процедуралары тіркеу куәлігін беруге өтінім беру және оны өңдеу процедураларына толығымен ұқсас.

4.8-тарау. Тіркеу куәлігінде көрсетілген мәліметтерді өзгерту

80. Тіркеу куәлігінде көрсетілген мәліметтерді өзгерту – ЭЦҚ ашық кілтін және қолданыстағы тіркеу куәлігінде көрсетілген қолданыс мерзімдерін өзгертпей, оның иесі туралы жаңа деректермен тіркеу куәлігін шығару процедурасы.

81. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталды.

82. Қолданыстағы тіркеу куәлігінде көрсетілген мәліметтердің өзектілігі жоғалған жағдайда, иесі Регламенттің 4.9-тарауына сәйкес тіркеу куәлігін қайтарып алуға және Регламенттің 4.1-тарауына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін беруге өтінім беруге міндетті.

83. Онда көрсетілген мәліметтер өзгерген кезде өтінім беру және тіркеу куәлігін шығару процедурасы тіркеу куәлігін беруге өтінім беру және оны өңдеу процедураларына толығымен ұқсас.

4.9-тарау. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алу және оның қолданылуын уақытша тоқтату

4.9.1. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алу үшін негіздер

84. КО тіркеу куәлігін кері қайтарып алып, келесі жағдайларда оны АКҚҚ-да жариялай алады:

- 1) тіркеу куәлігі иесінің талабы бойынша;
- 2) тіркеу куәлігін алатын кезде негізсіз мәліметтер беру фактісі анықталған кезде;
- 3) тіркеу куәлігі иесінің қайтыс болуы;
- 4) тіркеу куәлігі иесінің тегі, аты немесе әкесінің аты өзгертілсе;
- 5) КО мен тіркеу куәлігінің иесі арасындағы келісімде көзделген;

6) заңды күшіне енген сот шешімі бойынша.

4.9.2. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтінім беруге құқығы бар тұлғалар

85. Тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінімді жеке тұлға – оның иесі немесе ТО жұмыскері, ал технологиялық тіркеу куәліктері үшін – КО жұмыскері бере алады.

4.9.3. Тіркеу куәлігін қайтарып алуға берілетін өтінімдерге арналған процедуралар

86. Қызмет көрсетілетін жеке тұлғаларға тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтінімдерді беру қашықтықтан басқару арнасы (ВСС қолданбалары) арқылы жүзеге асырылады. Өтінім электронды түрде жасалады, оның нысаны Регламенттің 2-қосымшасында келтірілген. Бұл кезде Сертификаттау орталығына жіберілетін тиісті сауалдар өтініш беруші сәйкестендіру және сәйкестендіру процедураларынан сәтті өткен жағдайда, автоматты түрде қалыптастырылады және өңделеді.

87. Қызмет көрсетілетін тұлға немесе ТО жұмыскері беретін тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтінімді қалыптастыратын кезде өтінім берушіні сәйкестендіру және аутентификациялау процедуралары биометриялық сәйкестендіруді және аутентификациялауды қолдана отырып, Регламенттің 3.4.1-параграфының талаптарына сәйкес орындалады.

88. КО-ның қызметтік пайдаланушыларына арналған технологиялық тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтінімдер беру КО-ға жеке келу, тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелерінің нысаны бойынша тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтінішті толтыру және оны өтініш берушінің Жеке қолымен куәландыру арқылы жүзеге асырылады. Тіркеу куәліктерін қайтарып алуға өтінімдерді КО жұмыскерлері тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелеріне сәйкес өңдейді.

89. КО жұмыскері ресімдеген технологиялық тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінімді өңдейтін кезде өтініш берушіні сәйкестендіру және аутентификациялау процедурасы Регламенттің 3.4.2-параграфының талаптарына сәйкес орындалады.

90. Регламент контекстінде тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінім Регламенттің 2-қосымшасының нысаны бойынша электронды өтінімді немесе тіркеу куәліктерін шығару және кері қайтарып алу ережелерінің нысаны бойынша қағаз нұсқадағы құжат түріндегі өтінімді білдіреді.

4.9.4. Тіркеу куәлігін қайтарып алуға өтінім беру мерзімі

91. Тіркеу куәліктерін қайтарып алуға өтінім беруге құқығы бар тұлғалар Регламенттің 4.9.1-параграфында келтірілген негіздердің басталғаны туралы өздеріне белгілі болған сәттен бастап мұны тез арада жасауға міндетті.

4.9.5. Тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтінімді өңдеу мерзімі

92. ызмет көрсетілетін тұлғаларды тіркеу куәліктеріне қатысты берілген өтінімдер бойынша кері қайтарып алу дереу жүзеге асырылады.

93. КО жұмыскері ресімдеген өтінімдер бойынша тіркеу куәліктерін кері қайтарып алу бір жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады.

4.9.6. Сенім білдірілген тараптың тіркеу куәлігін кері қайтарып алу фактісін тексеру қажеттігі туралы талаптар

94. Банктің АКИ кез келген қатысушысы тіркеу куәліктерінің мәртебесін тексереді. Тексеру үшін КТКТ немесе OCSF қызметін пайдалануға болады. Электронды

құжаттарды тексеру сервисі ВСС қолданбасында қолжетімді және тіркеу куәлігінің иесі қол қойған электронды құжаттардың тізімін алуға арналған.

4.9.7. Кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімін шығару жиілігі

95. КТКТ КО шығарған кез келген тіркеу куәлігінің мәртебесі өзгерген кезде жаңартылады. Жаңа КТКТ шығарылған кезде одан жарамдылық мерзімі өткен кері қайтарып алынған тіркеу куәліктері жойылады.
96. КТКТ электронды түрде RFC 3280 анықтаған форматта беріледі. КТКТ-ге қолжеткізу ТТТБ хаттамасы бойынша қамтамасыз етіледі.

4.9.8. Кері қайтарылған тіркеу куәліктері тізімінің шығарылымдары арасындағы ең үлкен аралық

97. КТКТ алдыңғы КТКТ-ға қол қойылған күннен бастап 7 күнтізбелік күннен кешіктірілмей жаңартылады.

4.9.9. Тіркеу куәлігінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру мүмкіндігі

98. Тіркеу куәлігінің мәртебесі туралы ақпаратты OSCP қызметі арқылы алуға болады.
99. OSCP қызметі RFC 2560-та сипатталған талаптарға сәйкес келеді. OSCP сервисі жұмысының нәтижесі бар түбіртектер OSCP қызметінің ЭЦҚ-мен расталады.

4.9.10. Тіркеу куәлігінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру талабы

100. OSCP қызметі ВСС қолданбаларындағы электронды құжаттарды тексеретін кезде пайдаланылады.

4.9.11. Кері қайтарып алу туралы хабарламалардың басқа да қолжетімді нысандары

101. КО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алу туралы хабарламаның басқа нысандарын ұсынбайды.

4.9.12. Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтіне кінәлі болған жағдайда қойылатын ерекше талаптар

102. ЭЦҚ жабық кілтінің компромисі туралы негізді күдік туындаған жағдайда, тиісті тіркеу куәлігінің иесі Регламенттің 4.9-тарауына сәйкес оны кері қайтарып алуды орындайды және қажет болған жағдайда жаңа тіркеу куәлігін беруге өтінім береді.

4.9.13. Тіркеу куәлігінің қолданылуын тоқтата тұру және аяқтау талаптары

103. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен аланып тасталған.
104. КО шығарған кез келген тіркеу куәлігі онда көрсетілген жарамдылық мерзімі өткеннен кейін жарамсыз болады.
105. Меншік иесі Регламенттің 4.9-тарауына сәйкес тіркеу куәлігін оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін кері қайтарып алуға құқылы.
106. Кері қайтарып алынған тіркеу куәліктері КО-да КО жұмысының барлық кезеңі ішінде, бірақ кемінде бес жыл сақталады.
107. КО қызметі тоқтатылған жағдайда, кері қайтарып алынған тіркеу куәліктері Қазақстан Республикасының⁴ заңнамасына сәйкес банкте одан әрі сақталуға тиіс немесе олардың иесімен келісім бойынша басқа куәландырушы орталыққа беріледі.

⁴«Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының заңы, 22-баптың, 4-тармағы.

5-бөлім. Жеке, операциялық және басқарушылық бақылау

5.1-тарау. Жеке бақылау

108. АКИ қатысушыларының сауалдарын өңдейтін КО АЖ деректерді өңдеудің мамандандырылған орталықтарында орналасқан.
109. Деректерді өңдеудің негізгі және резервтік орталықтарына жеке қолжеткізу бірдей қауіпсіздік шараларымен ұйымдастырылады және бақыланады. Серверлік жай келесі жүйелермен жабдықталған:
- 1) кіруді бақылау және басқару;
 - 2) күзет дабылы;
 - 3) бейнебақылау;
 - 4) кепілдендірілген электрмен жабдықтау;
 - 5) Қуаты бар жерге қосу;
 - 6) микроклиматты қамтамасыз ету;
 - 7) өрт дабылы;
 - 8) газды автоматты өрт сөндіру.
110. КО архивті Банктің резервтік көшірмесін жасауды және ақпаратты қалпына келтіруді реттейтін қолданыстағы ішкі құжатқа сәйкес жүргізеді.
111. КО конфиденциалды деректер тасымалдағыштарын кәдеге жарату техникалық тасымалдағыштардағы ақпаратты жоюды реттейтін Банктің қолданыстағы ішкі құжатына сәйкес жүзеге асырылады.

5.2-тарау. Операциялық бақылау

112. Операциялық бақылау мақсатында КО жұмыскерлері мен АКИ қатысушыларының өкілеттіктері төмендегідей 3 санатқа (рөлге) бөлінген:
- 1) КО әкімгері;
 - 2) КО аудиторы;
 - 3) КО пайдаланушысы.

5.3-тарау. Қызметкерді бақылау

5.3.1. Қызметкердің біліктілігіне қойылатын талаптар

113. КО-да лауазымдарға тағайындау алдында ізденушілер Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде айқындалған құжаттарды ұсынады және қызметкерді іріктеу жөніндегі Банктің ішкі құжатына сәйкес скринингтен өтеді.

5.3.2. Жұмыскерлерді тексеру процедурасы

114. Жұмыскерлерді тексеру Банктің қауіпсіздігін қамтамасыз ету орталығының ішкі нұсқаулықтарына сәйкес жүзеге асырылады.

5.3.3. Қызметкерді оқытуға қойылатын талаптар

115. КО жұмыскерлерінің штатын жинақтауды бейіндік (техникалық, математикалық, АТ) білім беру мамандары жүзеге асырады.

5.3.4. Қызметкердің біліктілігін арттыруға қойылатын талаптар

116. КО мамандары мен басшылары кемінде үш жылда бір рет оқытудан немесе сертификаттаудан өтеді.

5.3.5. Жұмыскерлер қызметінің ауысу жиілігі мен дәйектілігі

117. Анықталмаған

5.3.6. Бұзушылықтар үшін жауапкершілік

118. КО және ТО қызметкері өз әрекеттері үшін Банктің ішкі нормативтік құжаттарына және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жауап береді.

5.3.7. Тәуелсіз мердігерлерге қойылатын талаптар

119. Жұмыстарды орындау үшін тәуелсіз мердігерлердің қызметтері талап етілетін ерекше жағдайларда мердігерлердің мамандары жұмыстарды КО жұмыскерлерінің бақылауымен және рұқсатымен ғана жүргізеді.

5.3.8. Қызметкерге берілетін құжаттама

120. КО жұмыскерлерінің қызметі Банктің лауазымдық нұсқаулықтарымен және ішкі нормативтік құжаттарымен реттелген.

121. КО жұмыскерлерінің құжаттар қорына қолжетімділігі лауазымдық нұсқаулықтар мен функционалдық міндеттерге сәйкес ұйымдастырылған.

5.4-тарау. Ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын бақылау хаттама жасау және басқару процедуралары

5.4.1. Аудит жүргізілуге тиісті оқиғалардың түрлері

122. КО төмендегідей оқиғаларға хаттама жасауды қамтамасыз етеді:

- 1) тіркеу куәлігін шығару туралы сауал;
- 2) тіркеу куәлігін кері қайтарып алу туралы сауал;
- 3) бұлтты ЭЦҚ-ның ЭЦҚ жабық кілтін қалыптастыру;
- 4) бұлтты ЭЦҚ-ның ЭЦҚ жабық кілтін пайдалану;
- 5) бұлтты ЭЦҚ-ның ЭЦҚ жабық кілтін жою (өшіру).

123. Жұмыс хаттамаларын сақтау мерзімі тіркеу куәлігінің қолданыс мерзімі өткен күннен бастап бір жылды құрайды.

124. Әрекетке хаттама жасайтын кезде келесі ақпарат жазылады:

- 1) күні, уақыты;
- 2) тіркеу куәлігі иесінің DN;
- 3) оқиға түрі.

5.4.2. Аудит журналдарын талдау жиілігі

125. Аудит журналдарын КО жұмыскерлері Сертификаттау орталығының бағдарламалық және аппараттық қамтамасыз ету жұмысында қателерді және бұзушылықтарды анықтау, жүйелердің өнімділігін талдау мақсатында, сондай-ақ КО пайдаланатын АЖ-дан оқыс оқиғалардың тіркелуіне қарай күн сайын талдайды.

5.4.3. Аудит журналдарын сақтау мерзімі

126. Аудит журналдарының архивін сақтау мерзімі бұлтты ЭЦҚ ережелерінің талаптарына сәйкес айқындалады.

5.4.4. Аудит журналдарын қорғау

127. Оқиғалардың хаттамалары күн сайын хэшке айналады және хэш деректері блокчейн

оқиғалар тізбегінде сақталады. Блокчейн жүйесінің мониторингі Интернет желісінде келесі сілтеме бойынша қолжетімді:

<http://91.147.113.4:4000/>

5.4.5. Аудит журналдарын резервтік көшіру

128. Аудит журналдары резервтік көшірмеден қалпына келтіру және тұтастығын тексеру мүмкіндігімен тәулік сайын резервтік көшірілуі тиіс.

5.4.6. Аудит үшін деректерді жинау талаптары

129. Аудит оқиғалары журналдарға қолданбалы және жалпы жүйелік бағдарламалық қамсыздандыру құралдарымен автоматты түрде жазылады.

5.4.7. Аудит журналына енгізілетін оқиға субъектісін хабардар ету

130. Оқиғаны аудит журналына жазатын кезде осы оқиғаның субъектісін хабардар ету талап етілмейді.

5.4.8. Сәйкессіздіктерді талдау және ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын басқару

131. Ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын басқару процесі Банктің ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын басқару мәселелері жөніндегі ішкі нормативтік құжатқа сәйкес жүзеге асырылады.

5.5-тарау. Архивті жүргізу

5.5.1. Тіркелетін оқиғалардың түрлері

132. КО архивті жүргізеді:

- 1) Регламенттің 5.4-тарауына сәйкес аудит журналдары;
- 2) қолданыс мерзімі өткен КО пайдаланушыларының тіркеу куәліктері;
- 3) КО пайдаланушыларының кері қайтарып алынған тіркеу куәліктері;
- 4) КТКТ;
- 5) Басқарманың __.02.2025 жылғы № ____ хаттамасымен алынып тасталды.

5.5.2. Архивті сақтау мерзімі

133. КО архивті бүкіл жұмыс мерзімі бойы сақтайды.

5.5.3. Архивті қорғау

134. КО Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес архивтік құжаттардың сақталуын қамтамасыз етеді.

5.5.4. Архивтеу талаптары

135. КО Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес архивті жүргізуді қамтамасыз етеді.

5.5.5. Архивтік жазбаларды жасау уақытын қоюға қойылатын талаптар

136. Анықталмаған.

5.5.6. Архивті жинау жүйесі

137. КО деректерінің архивтік көшірмелері осы мақсат үшін бөлінген Банктің АТ жауапты

бөлімшесі басқаратын деректерді сақтаудың дискілік немесе таспалық жүйелеріне жазылады.

5.5.7. Архивте сақталатын ақпаратты алу және тексеру тәртібі

138. КО архивіне тек КО әкімгерлері ғана қолжеткізе алады.

5.6-тарау. Сертификаттау орталығының электронды цифрлық қолтаңба кілттерін ауыстыру

139. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ жабық кілтінің қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін алдын ала КО әкімгері жаңа ЭЦҚ жабық кілтін және Сертификаттау орталығының тіркеу куәлігін қалыптастырады және тіркеу куәлігін қойманың тиісті бөлімінде жариялайды.

140. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ жабық кілтінің қолданылуы аяқталғаннан кейін оның резервтік көшірмелері акті бойынша жойылады.

5.7-тарау. Іркіліс немесе істен шыққан жағдайда жұмыс істеуді қалпына келтіру

5.7.1. Бұзушылықтар мен ақаудың алдын алу әрекеттері

141. Жоғалтпау үшін Сертификаттау орталығының деректері (сақтау орны, Сертификаттау орталығының кілттері) архивтеледі және осы мақсаттарға арнайы арналған сақтау орындарына орналастырылады.

5.7.2. Жабдықтың зақымдану, бағдарламалық және/немесе аппараттық іркіліс жағдайлары

142. Жабдықтар, бағдарламалық және/немесе аппараттық ақаулар бүлінген жағдайда, оқиға туралы мәліметтер оқиғаны тексеретін және осындай оқиғалардың салдарын жою және қайталануын болдырмау жөнінде қажетті шаралар қабылдайтын Сертификаттау орталығының басшылығына келіп түседі.

143. Қалпына келтіру жұмыстары КО-ны қалпына келтірудің ішкі жоспарына сәйкес жүргізіледі.

5.7.3. Ақпараттық жүйеге қатысушының электронды цифрлық қолтаңбасының жабық кілтін бұзу

144. Егер ЭЦҚ жабық кілтінің паролі үшінші тұлғаларға қолжетімді болды деп пайымдауға негіз болған жағдайда, тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға сауалды КО-ға дереу жіберу талап етіледі.

5.7.4. Авариядан кейін жұмыс істеуге қабілеттілігін қалпына келтіру

145. Есептеу, бағдарламалық ресурстардың және/немесе КО АЖ деректері бүлінген жағдайларда штаттан тыс және дағдарыс жағдайларында КО жұмыскерлерінің іс-қимыл тәртібін белгілейтін Банктің ішкі нормативтік құжатына сәйкес өңделеді.

5.7.5. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

[146.](#)Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

[147.](#)Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

[148.](#)Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

5.7.6. Құжаттың электронды цифрлық қолтаңбасын тексеру процедурасы

149. Электронды құжаттың ЭЦҚ-сын тексеру процедурасы қол қоятын сәтте тіркеу куәлігінің жарамдылығын тексеруді және ЭЦҚ-ны тексеру ережелерін пайдалана отырып, тіркеу куәлігіндегі мәліметтерге сәйкестігін тексеруді қамтиды.

5.8-тарау. Куәландырушы орталықтың жұмысын тоқтату

150. КО жұмысын тоқтату туралы шешім қабылданған жағдайда, тіркеу куәліктерінің иелеріне хабарлау, КО жазбаларын беру және архивте сақтау «Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасы заңының 22-бабына сәйкес ұйымдастырылады.

6-бөлім. Қауіпсіздікті техникалық бақылау

6.1-тарау. Электронды цифрлық қолтаңбаның негізгі жұптарын жасау және орнату

6.1.1. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін дайындау және пайдаланылатын алгоритмдер

151. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ жабық кілттерін құруды Банктің КО әкімгері жүргізеді.
152. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ кілттері стандартқа сәйкес қауіпсіздіктің екінші деңгейі бойынша төмен болмайтын сертификатталған HSM-де электронды НАТ-та қалыптастырылады және одан қорғалмаған түрде алынбайды.
153. Бұлтты ЭЦҚ-да сақталатын тіркеу куәліктері иелерінің ЭЦҚ жабық кілттері қатаң түрде HSM ішінде жасалады. Бұлтты ЭЦҚ-ның жабық кілті HSM-ден ашық түрде алынбайды.
154. Бұлтты ЭЦҚ-ның HSM-ға қойылатын талаптар:
 - 1) Стандарт талаптарына сәйкес қауіпсіздіктің үшінші деңгейінен төмен емес;
 - 2) HSM үшін қажетті негізгі ақпаратты кейіннен жою және корпусты ашу фактісін анықтау үшін датчиктерді пайдаланатын периметрді физикалық қорғаумен (корпусты ашудан қорғау) жобаланған;
 - 3) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес ақпарат пен техникалық құралдардың қорғалуын бағалау әдістемелері мен қорғау тиімділігінің нормаларына сәйкес келеді.
155. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

6.1.2. Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін тіркеу куәлігінің иесіне беру

156. Тиісті тіркеу куәліктерінің иелері HSM бұлтты ЭЦҚ ішінде жасайтын ЭЦҚ жабық кілттерін пайдалануды тек осы HSM ішінде жүзеге асырады. Көрсетілген ЭЦҚ жабық кілттерінің көшірмелерін олардың иелеріне нақты беру қарастырылмаған.
157. КО-ның технологиялық тіркеу куәліктеріне сәйкес келетін ЭЦҚ-ның жабық кілттері оларға иелік ететін КО жұмыскерлеріне, әдетте, тек НАТ-та беріледі. Мұндай технологиялық жабық кілтті НАТ-тан тікелей пайдаланудың техникалық мүмкіндігі болмаған ерекше жағдайларда, генерациядан кейін оны қорғалмаған ақпарат тасымалдағышқа, бірақ іске қосу деректерін пароль түрінде міндетті түрде пайдалана отырып сақтауға жол беріледі.

6.1.3. Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілттерін сенім білдірілген тараптарға беру

158. КО регламентте сипатталған тәртіпке сәйкес тіркеу куәліктері мен КТКТ-ны

жариялайды.

159. Өзінің тіркеу куәлігін шығарған кезде АЖ қатысушысының Тіркеу куәліктерінің саясатымен және Регламентпен танысуға мүмкіндігі болады. Көрсетілген құжаттармен танысып және тіркеу куәлігін беруге өтінімді жібере отырып, пайдаланушы КО сервистерін пайдалану талаптарымен өзінің толық және сөзсіз келісімін растайды.

6.1.4. Сенім білдірілген тараптарға КО-ның ашық кілтін жеткізу

160. Сертификаттау орталығының ашық кілтін ұсыну оның тіркеу куәлігін Банктің ресми ақпараттық ресурсында https://www.bcc.kz/product/pki/docs/CA_GOST.cer?v=2.0.0 мекенжайы бойынша Интернет желісінде жариялау арқылы іске асырылды.

6.1.5. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерінің көлемі

161. ГОСТ 34.310–2004 алгоритмі бойынша ЭЦҚ сұлбасын пайдаланған кезде ұзындығы: жабық кілт 256 екілік разрядты, ашық кілт – 512 екілік разрядты құрайды.

6.1.6. Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілті параметрлерін жасау және сапасын тексеру

162. ЭЦҚ кілттерінің параметрлерін өндіру және сапасын тексеру параметрлерін Стандартқа сәйкес сертификатталған АКҚҚ автоматты түрде айқындайды.

6.1.7. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін пайдалану мақсаттары

163. Қызмет көрсетілетін иелердің тіркеу куәліктерін кеңейтудегі «Key Usage» мәні:

- 1) цифрлық қолтаңба;
- 2) бұлтартпау.

6.1.8. Негізгі ақпаратты тасымалдағыштарға қойылатын талаптар

164. КО электронды НАТ-ты қолдануды қолдайды және келесі НАТ-пен жұмыс істеудің техникалық мүмкіндігіне ие:

- 1) CERTEX HSM;
- 2) CERTEX HSM ES;
- 3) SafeNet 5100;
- 4) SafeNet 5110;
- 5) KAZTOKEN;
- 6) KAZTOKEN смарт-карта.

6.2-тарау. Электронды цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін қорғау және аппараттық криптографиялық модульдерді инженерлік бақылау

165. Пайдаланушының ЭЦҚ жабық кілтінің резервтік көшірмесі қарастырылмаған.
166. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ жабық кілтінің резервтік көшірмесі HSM пайдалану құжаттамасына сәйкес n-ден m сұлбасы бойынша жүзеге асырылады.
167. Қолданылу мерзімі өткен жабық кілттер АКҚҚ-ны пайдалану құжаттамасына сәйкес жойылуы тиіс. ЭЦҚ жабық кілттерін архивке сақтауға жол берілмейді.
168. ЭЦҚ-ның жабық кілті жасалғаннан кейін бұлтты ЭЦҚ ГОСТ 28147-89 стандартын пайдалана отырып, HSM-де шифрланған түрде сақталады. Құпия мәндер ретінде пароль қолданылады, ол КО - да сақталмайды.
169. HSM-де бұлтты ЭЦҚ ЭЦҚ жабық кілтін жазу HSM пайдалану құжаттамасына сәйкес HSM штаттық құралдарымен жүргізіледі.
170. Бұлтты ЭЦҚ-ның жабық кілттері тек шифрланған түрде сақталады және HSM-ден

шифрланған архивтен басқа жолмен кетпейді.

6.3-тарау. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін басқарудың басқа ерекшеліктері

6.3.1. Электронды цифрлық қолтаңбаның ашық кілттерін архивтеу

171. Барлық тіркеу куәліктері КО-да белгіленген резервтік көшіру тәртібіне сәйкес архивке сақталады.

6.3.2. Тіркеу куәліктерінің және электронды цифрлық қолтаңба кілттерінің қолданылу мерзімдері

172. Сертификаттау орталығының тіркеу куәлігінің қолданыс кезеңінің басталуы оның шығарылған күні мен уақытынан бастап есептеледі. КО түбірлік тіркеу куәлігінің қолданылу мерзімі 20 жылды құрайды.

173. Қызмет көрсетілетін жеке тұлғалардың КО тіркеу куәлігінің қолданылу мерзімі бір күнтізбелік жылды құрайды. Тіркеу куәлігі иесінің ЭЦҚ жабық кілтінің қолданыс кезеңінің басталуы тиісті тіркеу куәлігінің қолданылу күні мен уақытынан бастап есептеледі.

6.3.3. Электронды цифрлық қолтаңба кілттерін пайдалануға қойылатын шектеулер

174. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ жабық кілті олардың иелерінің ЭЦҚ ашық кілттерінің тіркеу куәліктерінде, сондай-ақ КТКТ-да ЭЦҚ-ны қалыптастыру үшін пайдаланылады.

175. Жеке тұлғалардың КО қызмет көрсететін ЭЦҚ-ның жабық кілттері ЭЦҚ-ны қалыптастыру және Банктің АЖ-да электронды құжаттарға қол қою үшін пайдаланылады.

176. Сертификаттау орталығының ЭЦҚ кілттері ауысқан және сертификаттау орталығының жаңа тіркеу куәлігі шығарылған жағдайда, оны енгізу кросс-сертификаттау тетігін пайдалана отырып жүргізілуі мүмкін.

6.4-тарау. Белсендіру деректері

6.4.1. Белсендіру деректерін құру және орнату

177. ЭЦҚ жабық кілтін пайдалану үшін тіркеу куәлігінің иесі іске қосу деректерін пароль түрінде жасап, қолдануы қажет. Мұндай жағдайда парольде төмендегілер болуы керек:

- 1) латын әріптері, бас әріппен және кіші әріппен;
- 2) кем дегенде бір сан;
- 3) кем дегенде бір арнайы таңба;
- 4) кем дегенде 8 таңба.

6.4.2. Белсендіру деректерін қорғау

178. ЭЦҚ жабық кілтіне кіру паролін жазуға тыйым салынады. Пароль тек тиісті тіркеу куәлігінің иесіне ғана белгілі болуы керек. Пайдаланылатын қауіпсіздік құралдарында парольді автоматты түрде сақтау функциясын пайдалануға тыйым салынады.

6.5-тарау. Есептеу ресурстарының қауіпсіздігін бақылау

179. АКИ серверлеріне қойылатын талаптар:

- 1) ақауға төзімділік және қауіпсіздік шараларын қамтамасыз ету;
- 2) жыл сайынғы қауіпсіздікті сканерлеу;
- 3) ресурстарға мониторинг жүргізу.

180. КО әкімгерінің компьютерлері келесі талаптарды қанағаттандыруы керек:

- 1) лицензиялық бағдарламалық қамсыздандыруды пайдалану;

2) операциялық жүйелер барлық ұсынылған және тиісті қорғаныс пакеттерін, оның ішінде вирускa қарсы және желіаралық экрандарды үнемі қолданған кезде қорғаудың жоғары деңгейінде ұсталады;

3) компьютерді бірнеше пайдаланушының қолдануына жол берілмейді;

4) компьютерде регламентте айқындалғандардан ерекшеленетін АҚКҚ жоқ.

181. КО модульдерінің өзара іс-әрекет ету сұлбасы Регламенттің 3-қосымшасында келтірілген.

182. Сертификаттау орталығының аппараттық құралдарының қауіпсіздігі вирускa қарсы және желіаралық экрандармен қамтамасыз етіледі.

7-бөлім. Тіркеу куәліктерінің, кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімдерінің және тіркеу куәліктерінің мәртебесін онлайн режимде тексеру хаттамасы сервисінің бейіндері

7.1-тарау. Тіркеу куәліктерінің профильдері

183. Сертификаттау орталығы 3-нұсқа X.509 ITU-T және RFC 3280 «Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List Profile» ұсынымдарына сәйкес келетін тіркеу куәліктерін береді.

184. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

185. Қолданылатын криптографиялық алгоритмдердің сипаттамасы бар ЭЦҚ сұлбалары Регламенттің 4-қосымшасында келтірілген.

186. Банктің АЖ-сын пайдаланушылар қатарынан олардың иелерінің тіркеу куәліктеріне қатысты OID саясаты:

«BCC Business» АЖ пайдаланушылары үшін – 1.2.398.3.24.3.1.2;

«BCC KZ» АЖ пайдаланушылары үшін – 1.2.398.3.24.3.2.2

187. КО тіркеу куәлігінің құрылымы

Атауы	Мазмұны
Нұсқасы	V3
Сериялық нөмірі	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Қол қою алгоритмі	ГОСТ 34.310
Жеткізуші	CN = Certification Authority O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Субъекті	CN = Certification Authority O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Бастап жарамды	2023 жылғы 16 қазан. 9:47:55
Жылға дейін жарамды	2043 жылғы 16 қазан. 9:47:55
Ашық кілт алгоритмі	ГОСТ 34.310 (512 Bits)
Ашық кілт	04 40 ec 88 2d cf d7 e1 b5 c7 70 5c 66 15 35 a7 dc 78 c7 bf dd cb 09 7c 8b 6c 95 e3 29 f9 ed b1 93 80 b1 65 9e 3d d1 0c 06 13 7c c9 0c 0c ad 9e ff 4f d3 ff 97 30 c6 1f 2a 19 01 e1 56 6c 0d e8 30 81
Кілттің сәйкестендіргіші	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Сертификат саясаты	1.2.398.3.24.1.1.1
Кілтті пайдалану	Сертифиаттарға қол қою Кері қайтару тізіміне дербес қол қою (CRL) Кері қайтару тізіміне қол қою (CRL)
Қолы	ЭЦҚ

188. Банк жұмыскерлерінің технологиялық тіркеу куәліктерінің құрылымы

Атауы	Мазмұны
Нұсқасы	V3

Атауы	Мазмұны
Сериялық нөмірі	
Қол қою алгоритмі	ГОСТ 34.310
Жеткізуші	CN = Certification Authority O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Субъекті	[UID = IIN111111111111] CN=BIN123456789012 немесе CN= КО қызметінің атауы [OU=Certification Authority] O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Бастап жарамды	
Жылға дейін жарамды	
Ашық кілт алгоритмі	ГОСТ 34.310 (512 Bits)
Ашық кілт	
Кілттің сәйкестендіргіші	
КО кілтінің сәйкестендіргіші	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Сертификат саясаты	1.2.398.3.24.1.1.1
Кілтті пайдалану	Цифрлық қолтаңба Бұлтарту
Қолы	ЭЦҚ

189. «BCC.KZ» АЖ КО қызмет көрсететін жеке тұлғаның тіркеу куәлігінің құрылымы

Атауы	Мазмұны
Нұсқасы	V3
Сериялық нөмірі	
Қол қою алгоритмі	ГОСТ 34.310
Жеткізуші	C = KZ O = Bank CenterCredit JSC CN = Certification Authority
Субъекті	UID = IIN111111111111 OU = BCC.KZ O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Бастап жарамды	
Жылға дейін жарамды	
Ашық кілт алгоритмі	ГОСТ 34.310–2004 (512 Bits)
Ашық кілт	
Кілттің сәйкестендіргіші	
КО кілтінің сәйкестендіргіші	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Сертификат саясаты	1.2.398.3.24.1.1.1 1.2.398.3.24.3.2.2
Кілтті пайдалану	Цифрлық қолтаңба Бұлтарту
Қолы	ЭЦҚ

189-1. «BCC Business» АЖ КО қызмет көрсететін, өз қызметін жеке кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлер қатарындағы жеке тұлғаның тіркеу куәлігінің құрылымы

Атауы	Мазмұны
Нұсқасы	V3
Сериялық нөмірі	

Атауы	Мазмұны
Қол қою алгоритмі	ГОСТ 34.310
Жеткізуші	C = KZ O = Bank CenterCredit JSC CN = Certification Authority
Субъекті	UID = IIN111111111111 CN = IIN111111111111 OU = BCC Business O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Бастап жарамды	
Жылға дейін жарамды	
Ашық кілт алгоритмі	ГОСТ 34.310–2004 (512 Bits)
Ашық кілт	
Кілттің сәйкестендіргіші	
КО кілтінің сәйкестендіргіші	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Сертификат саясаты	1.2.398.3.24.1.1.1 1.2.398.3.24.3.1.2
Кілтті пайдалану	Цифрлық қолтаңба Бұлтарту
Қолы	ЭЦҚ

7.2-тарау. Кері қайтарылған тіркеу куәліктері тізімінің профилі

Атауы	Мазмұны
Нұсқасы	V2
Баспасы	CN = Certification Authority O = Bank CenterCredit JSC C = KZ
Жылдан бастап жарамды	
Келесі жаңарту	
Қол қою алгоритмі	ГОСТ 34.310
КО кілтінің сәйкестендіргіші	5cd5f1cb8b17936fbe05c2b9ab59174331c8557a
Кері қайтару тізімі	Сериялық нөмірі Кері қайтарылған күні Кері қайтару тізімі себебінің коды

7.3-тарау. Тіркеу куәліктерінің мәртебесін онлайн режимінде тексеру хаттамасы сервисінің бейіні

190. OCSP-ті сенім білдіруші тараптар қазіргі уақытта белгілі бір тіркеу куәлігінің мәртебесін анықтау үшін қолдана алады.

191. КО RFC 2560 «Online Certificate Status Protocol – OCSP» сәйкес 1-нұсқа бойынша OCSP түбіртектерін электронды нысанда қалыптастырады.

8-бөлім. Қызметті тексеру

192. КО аккредиттеу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес үш жылға жүзеге асырылады.

193. Бұдан басқа, құрамына КО кіретін ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету орталығының қызметі Банктің ішкі құжатына сәйкес жоспарлы негізде ішкі аудитке жатады.

9-бөлім. Тарифтеу және жауапкершілік мәселелері

9.1-тарау. Тарифтер

193-1. КО қызмет көрсететін АЖ-ға келесі қызметтерді ұсынады:

- 1) жеке тұлғалардың өтінімдері бойынша тіркеу куәліктерін шығару;
- 2) тіркеу куәліктерін кері қайтарып алу;
- 3) тіркеу куәліктерін және КТКТ-ны қоймаға орналастыру, сондай-ақ Интернет желісіндегі Банктің ақпараттық ресурсында тіркеу куәліктерінің саясатын, осы Регламентті және қызметтер туралы өзге де өзекті клиентке бағдарланған ақпаратты жариялау;
- 4) тіркеу куәліктерінің мәртебесі туралы ақпаратты онлайн режимінде OSCP форматында ұсыну;
- 5) Деректерді tsp форматында онлайн режимінде нақты уақытқа байланыстыру;
- 6) ЭЦҚ жабық кілттерін құру және қорғау, тіркеу куәліктері иелерінің сауалы бойынша ЭЦҚ-ны қалыптастыру.

194. КО қызметтері тарифтелмейді және төленбейді.

9.2-тарау. Жауапкершілігі

195. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

196. КО және ТО қызметкерінің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жауапкершілігі еңбек шарттарына және лауазымдық нұсқаулықтарға сәйкес қолданылады.

9.3-тарау. Конфиденциалдық

196-1. КО қоймасындағы қолжетімді ақпаратты қоспағанда, КО қызметі туралы өзге ақпарат белгілі бір мәліметтерді банктік/коммерциялық құпияға жатқызу мәселелері бойынша Банктің ішкі құжатына сәйкес конфиденциалды ретінде жіктеледі. Дәл осы құжат арқылы көрсетілген ақпаратпен жұмыс істедің жауапкершілігі мен тәртібі реттеледі.

9.4-тарау. Ашық кілттер инфрақұрылымына қатысушылардың дербес деректерін қорғау

196-2. КО Қазақстан Республикасының дербес деректер және оларды қорғау мәселелері жөніндегі заңнамасына сәйкес АКИ қатысушыларының дербес деректерін қорғауды қамтамасыз етеді.

196-3. Өтініш беруші берген тіркеу куәлігін беру туралы өтінім КО-ға өтініш берушінің тіркеу куәліктерін және олардың мәртебесі туралы ақпаратты қоймада жариялауға рұқсат береді.

9.5-тарау. Зияткерлік меншік құқығы

196-4. КО өз қызметінде Банкке тиесілі емес бағдарламалық қамсыздандыруды, авторлық және айрықша мүліктік құқықтарды пайдаланады. Бағдарламалық қамсыздандыруды пайдалану тәртібі Банк сатып алған лицензиялардың талаптарымен айқындалады.

9.6-тарау. Кепілдіктер мен растаулар

196-5. КО төмендегілерді қамтамасыз етеді:

1) ол шығарған тіркеу куәліктеріндегі деректердің тіркеу куәлігін шығаруға берілген сауалдың құрамында ТО ұсынған мәліметтерге сәйкестігі және осы тіркеу куәліктерінде осы мәліметтердің әдейі немесе әдейі бұрмалануының болмауы;

2) көрсетілетін қызметтердің (тіркеу куәліктерін шығару, кері қайтарып алу, КТКТ шығару, OSCP және TSP онлайн-сервистері, ЭЦҚ жабық кілттерін құру және қорғалған сақтау, тіркеу куәліктері иесінің сауалы бойынша ЭЦҚ-ны қалыптастыру) Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының

қолданыстағы заңнамасының, Тіркеу куәліктері саясатының және Регламенттің талаптарына сәйкес келуі;

3) Тіркеу куәліктері саясаты мен Регламенттің талаптарын Банктің Интернет желісіндегі ресми ақпараттық ресурсында жариялау.

196-6. ТО төмендегілерді қамтамасыз етеді:

1) КО-ға жіберілетін тіркеу куәлігін шығаруға арналған сауалдардағы деректердің сәйкестендіру және аутентификациялау процедуралары барысында өтініш беруші ұсынған құжаттардан алынған мәліметтерге сәйкестігі және осы сауалда қасақана немесе кездейсоқ, әдейі енгізілген немесе қызметкер мен ТО АЖ-ның қате әрекеттері нәтижесінде жіберілген бұрмаланулардың болмауы;

2) ТО қызметкері орындайтын процедуралардың (өтініш берушілерді сәйкестендіру және аутентификациялау процедуралары, тіркеу куәліктерін беруге және/немесе кері қайтарып алуға берілетін өтінімдерді қалыптастыру, тексеру және қабылдау, олардың иелеріне тіркеу куәліктерін беру) Электронды құжат және электронды цифрлық қолтаңба мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкестігі.

196-7. КО және ТО өз қызметінде Тіркеу куәліктері саясатының 9.6-тарауында баяндалған тіркеу куәліктері иесінің және сенім білдіруші тараптың кепілдіктері мен растауларының талаптарын орындайды.

9.7-тарау. Кепілдіктен бас тарту

196-8. Неғұрлым толығырақ ақпарат Тіркеу куәліктерін қолдану саясатында баяндалған.

9.8-тарау. Жауапкершілікті шектеу

196-9. АКИ қатысушылары жанама, ерекше, кездейсоқ немесе туындайтын залал мен жіберіп алған пайда үшін жауап бермейді.

9.9-тарау. Өтемақы

196-10. Төмендегілер үшін өтемақыға байланысты шығыстар:

- 1) тіркеу куәлігін беруге немесе кері қайтарып алуға арналған өтінімдерде қате, жаңылыстыратын немесе көрінеу жалған ақпаратты растау;
- 2) тіркеу куәлігін беруге немесе кері қайтарып алуға арналған өтінімдерде көрсетілуге тиіс елеулі фактілерді кездейсоқ немесе қасақана жасыру, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін жағдайларға байланысты шығыстар ТО есебіне жатқызылады.

9.10-тарау. Күшіне енуі және қолданысын тоқтату

196-11. Регламент және оған енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар Банктің Интернет желісіндегі ресми ресурсында жарияланған күннен бұрын күшіне енбейді.

196-12. Регламент жарияланатын өзгерістер мен толықтыруларды ескере отырып, оның жаңа нұсқасы Банктің Интернет желісіндегі ресми ресурсында жарияланған кезге дейін күшін сақтайды.

196-13. Регламенттің күші жойылған жағдайда КО шығарған тіркеу куәліктерін пайдаланатын АЖ қатысушылары тіркеу куәліктерінің қолданыс кезеңі аяқталған сәтке дейін Тіркеу куәліктері саясатының талаптарымен байланысты болып қалады.

9.11-тарау. Хабарламалар және қатысушылармен байланыс

196-14. Неғұрлым толығырақ ақпарат Тіркеу куәліктерін қолдану саясатында баяндалған.

9.12-тарау. Өзгерістер мен толықтырулар

196-15. Регламентке енгізілетін елеусіз өзгерістер (мекенжайлар мен сілтемелерді, байланыс ақпаратын өзгерту, қателерді түзету және т.б.) АКИ қатысушыларын алдын ала хабардар етпей енгізіледі. Өзгерістер мен толықтырулардың маңыздылығы деңгейі туралы шешімдерді (елеулі немесе елеусіз) КО өз бетінше қабылдайды.

196-16. КО регламентіне енгізілетін елеулі өзгерістер мен толықтыруларды жоба нысанында Банктің <https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP> Интернет желісіндегі ресми ақпараттық ресурсында алдын ала жариялайды, әдетте, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында жарияланған өзгерістерден өзгеше қарастырылмаса, күшіне енгенге дейін кемінде 14 күнтізбелік күн бұрын енгізіледі.

9.13-тарау. Даулы мәселелерді шешеу

196-17. Регламенттің мәні бойынша: тіркеу куәліктерінің иелері мен сенім білдіруші тараптар арасындағы, сондай-ақ бір жағынан тіркеу куәлігінің иесі немесе сенім білдіруші тарап және екінші жағынан КО немесе ТО арасындағы даулы мәселелер сотқа дейінгі тәртіппен шешіледі.

196-18. Егер даулы мәселе сотқа дейінгі тәртіппен шешілмесе, онда ол сот тәртібімен шешілуі тиіс.

9.14-тарау. Юрисдикция

196-19. Регламенттің мәні бойынша келіспеушіліктер нысанасы болып табылатын даулы мәселелерді шешу үшін Қазақстан Республикасының заңнамасы қолданылады.

10-тарау. Өзге мәселелер

10.1-тарау. Қолдану талаптары

197. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

198. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

199. Егер Регламент қағидаларының бір бөлігін сот немесе уәкілетті мемлекеттік орган қолданбайды деп таныған жағдайда, олардың қалған бөлігі күшін сақтайды.

200. Дүлей күшті (форс-мажор) жағдайлар туындаған жағдайда, АКИ қатысушылары: КО, ТО, тіркеу куәліктерінің иелері және сенім білдіруші тараптар - олардың арасындағы қолданыстағы шарттардың тиісті қағидаларын (болған жағдайда) басшылыққа алады.

10.2-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

201. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

202. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.3-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

203. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

204. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.4-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

205. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

206. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

207. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.5-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

208. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

209. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.6-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

210. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

211. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

212. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

213. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.7-тарау. Басқарманың 17.02.2025 жылғы № 0217/3 хаттамасымен алынып тасталған

214. Басқарманың 17.02.2025 жылғы №0217/3 хаттамасымен алынып тасталған.

10.8-тарау. Қорытынды қағида

215. Регламенттің талаптарын Регламентте сипатталған процестерге қатысы бар Банк бөлімшелерінің барлық жұмыскерлері міндетті түрде орындауы тиіс.

216. КО-мен өзара бірлесіп іс-әрекет ететін Банктің бөлімшелері:

1) Регламентте сипатталған талаптарды сақтау үшін;

2) өз өкілеттіктері аясында атқаратын функцияларының толықтығы мен уақытылы орындалуы үшін жауап береді.

217. Регламентте реттелмеген барлық мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында, өзге де нормативтік құжаттарда және Банктің уәкілетті органдарының шешімдерінде айқындалған тәртіппен шешіледі.

218. Регламент қажеттілігіне қарай қайта қаралуы тиіс. Банктің Ақпаратты криптографиялық қорғау дирекциясы Регламентті қайта қарауға және өзектендіруге жауапты бөлімше болып табылады.

Ақпаратты криптографиялық қорғау дирекциясы

**«Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығы қызметінің регламентіне жасалған
1-қосымша**

Нысан

Тіркеу куәліктері беру, сақтау, кері қайтарып алу ережесіне..... 1-қосымша⁸

**Жеке тұлғаға тіркеу куәлігін беру туралы
ӨТІНІШ**

Жеке сәйкестендіру нөмірі *: _____

Тегі*: _____

Аты*: _____

Әкесінің аты: _____

Саланың атауы: _____

Қаласы: _____

Электронды поштасының мекенжайы: _____

Телефоны: _____

Тіркеу куәлігінің сәйкестендіру деректері:

Сериялық нөмірі:

Тіркеу куәліктерінің қолданыс мерзімі: 1 жыл _____

Электронды цифрлық қолтаңбаны қолдану салалары және қолдану шектеулері туралы ақпарат
Электрондық

цифрлық қолтаңбаның тиісті жеке кілтін жасау үшін пайдаланылатын электронды цифрлық қолтаңба құралдары туралы деректер, электронды цифрлық қолтаңба алгоритмінің стандартын және ашық кілт ұзындығын белгілеу: CERTEX HSM ES III, ГОСТ 34.310-2004, 512 екілік разряд

Осы арқылы: 1. Тіркеу куәліктерін қолдану саясатымен және Куәландырушы орталық қызметінің регламентімен (<https://www.bcc.kz/product/pki/?tab=DPP>) танысқанымды растаймын. Тіркеу куәліктерінің иесі мен сенім білдіруші Тараптың кепілдіктері мен куәліктерін қоса алғанда, көрсетілген құжаттардың талаптарын орындауға міндеттенемін.

2. Менің жеке деректерімді жинауға, сақтауға және өндеуге келісемін. Келісім құжатына қол қойдым.

3. Куәландырушы орталықтың бұлтты ЭЦҚ-да өзінің жеке ЭЦҚ кілтін сақтауға келісемін.

4. Бір реттік ОТР-кодты/парольді енгізу арқылы тіркеу куәлігін беруге арналған өтінішке қол қоюға келісемін.

Күні «__» _____ 20__ жыл

Өтініш берушінің растауы туралы белгі _____

⁸ ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 115/НҚ бұйрығымен енгізілген өзгерістер есепке алынған нұсқадағы Қазақстан Республикасының негізгі куәландырушы орталығын, мемлекеттік органдардың куәландырушы орталығын, Қазақстан Республикасының ұлттық куәландырушы орталығын және Қазақстан Республикасының сенім білдірілген үшінші тарапын қоспағанда, куәландырушы орталықтың тіркеу куәліктерін беру, сақтау, кері қайтарып алу және электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілігі мен жарамдылығын растау қағидалары.

* Міндетті түрде толтырылуға тиісті жол.

**«Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығы қызметінің регламентіне жасалған
2-қосымша**

Нысан

Тіркеу куәліктері беру, сақтау, кері қайтарып алу ережесіне..... 8-қосымша⁹

**Жеке тұлғадан тіркеу куәлігін кері қайтарып алу туралы
ӨТІНІШ**

Жеке сәйкестендіру нөмірі *: _____

Тегі*: _____

Аты*: _____

Әкесінің аты: _____

Саланың атауы: _____

Қаласы: _____

Электронды поштасының мекенжайы: _____

Телефоны: _____

Тіркеу куәлігінің сәйкестендіру деректері:

Сериялық нөмірі:

Күні «__» _____ 20__ жыл

Өтініш берушінің растауы туралы белгі _____

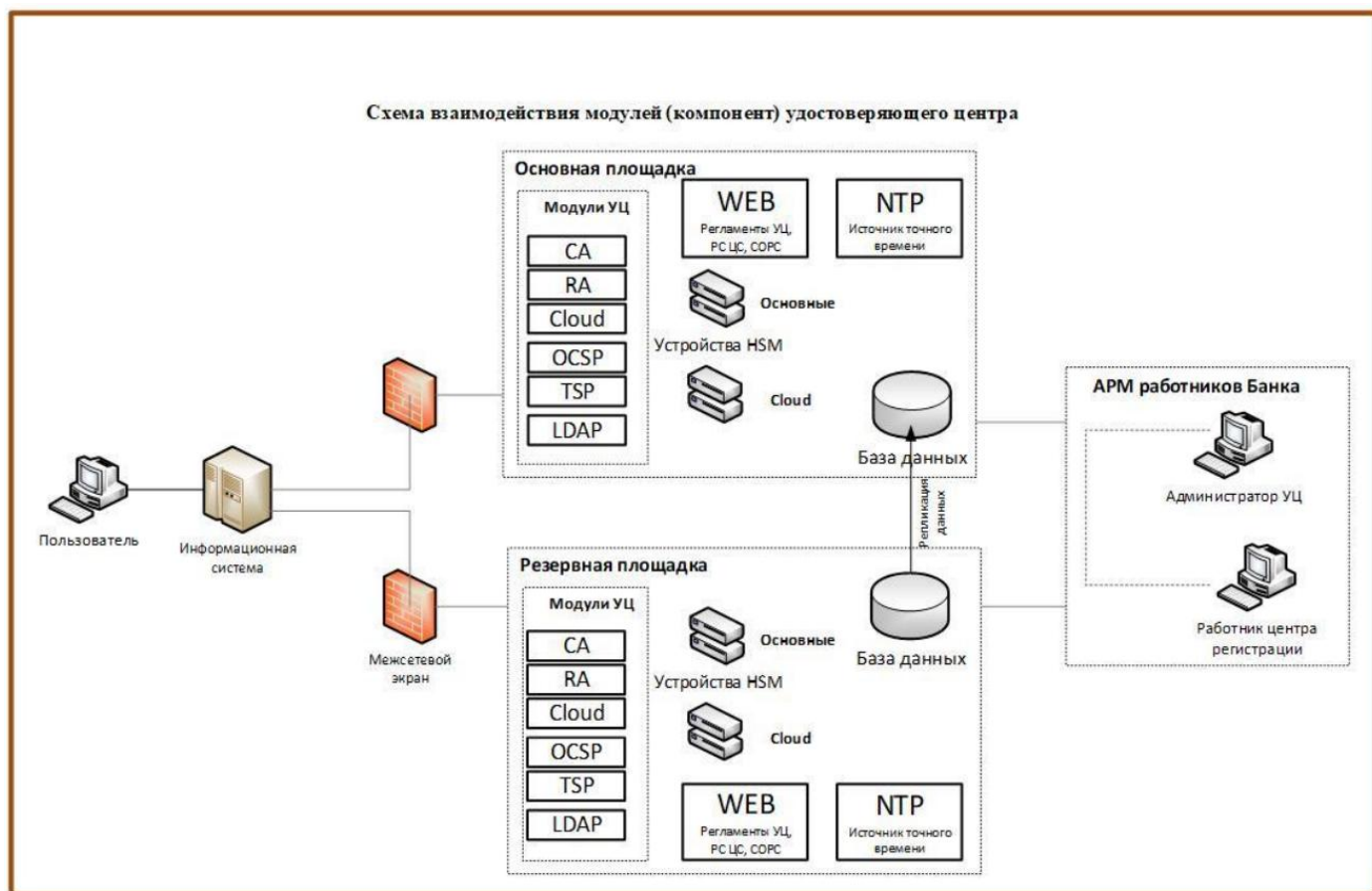
⁹ ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 115/НҚ бұйрығымен енгізілген өзгерістер есепке алынған нұсқадағы Қазақстан Республикасының негізгі куәландырушы орталығын, мемлекеттік органдардың куәландырушы орталығын, Қазақстан Республикасының ұлттық куәландырушы орталығын және Қазақстан Республикасының сенім білдірілген үшінші тарапын қоспағанда, куәландырушы орталықтың тіркеу куәліктерін беру, сақтау, кері қайтарып алу және электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтіннің тиесілігі мен жарамдылығын растау қағидалары.

* Міндетті түрде толтырылуға тиісті жол

**«Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығы қызметінің регламентіне жасалған
3-қосымша**

Нысан

Тіркеу куәліктері беру, сақтау,
кері қайтарып алу ережесіне..... 8-қосымша⁵



ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Куәландырушы орталық модульдерінің (компоненттерінің) өзара бірлесіп іс-әрекет ету сұлбасы

Компоненттердің өзара іс-әрекеті (негізгі және резервтік орталық)

Куәландырушы орталықтың (бұдан кейін – КО) ақпараттық жүйесі модульдерінің тіркеу куәліктерін, кері қайтарылған тіркеу куәліктерінің тізімдерін жариялау және іздеу үшін қоймамен өзара бірлесіп іс-әрекет етуі LDAP хаттамасы бойынша жүзеге асырылады.

Барлық КО модульдері NTP хаттамасы бойынша дәл уақыт көзінен алынатын бір уақытта пайдаланады.

КО модульдерінің өзара бірлесіп іс-әрекет етуінің қауіпсіздігі ҚР СТ 1073-2007 сәйкес қауіпсіздіктің екінші деңгейіне сәйкес келетін «ТУМАР-CSP» ақпаратты криптографиялық қорғаудың сертификатталған құралын пайдаланумен қамтамасыз етіледі.

КО жабық кілттерін сақтау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ҚР СТ 1073-2007 сәйкес қауіпсіздіктің 2 деңгейіне сәйкес келетін HSM қорғалған бағдарламалық-аппараттық кешендер пайдаланылады.

Тіркеу куәліктері иелерінің жабық кілттерін құру, сақтау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ҚР СТ 1073-2007 сәйкес қауіпсіздіктің 3 деңгейіне сәйкес келетін HSM қорғалған бағдарламалық-аппараттық кешендер пайдаланылады.

Жүйеде келіп түсетін барлық желілік трафикті бақылайтын және сүзетін желіаралық экрандар іске қосылған.

Деректерді өңдеу орталықтарының жұмыс және резервтік серверлері арасындағы өзара бірлесіп іс-әрекет етуі

Деректерді сақтау және басқару MySQL және PostgreSQL ДҚБЖ-мен қамтамасыз етіледі. Негізгі және резервтік орталықтар арасында ДҚБЖ құралдары нақты уақыт режимінде деректерді репликациялау орындалады, бұл жүйенің істен шығуға төзімділігін арттырады. Репликаланатын деректерді қорғау TLS хаттамасын қолдану арқылы шифрлаумен қамтамасыз етіледі.

Пайдаланушылардың КО-мен өзара бірлесіп іс-әрекет етуі

КО пайдаланушылары КО сервистерімен тікелей өзара бірлесіп іс-әрекет ете алмайды.

Өзара іс-қимыл Банктің мақсатты (қызмет көрсетілетін) ақпараттық жүйелері арқылы жүзеге асырылады, олар HTTP (S) хаттамаларын пайдалана отырып, КО бұлтты ЭЦҚ жүйе ішінде өзара бірлесіп іс-әрекет ету мүмкіндігіне ие болады.

КО жұмыскерлерінің КО модульдерімен өзара бірлесіп іс-әрекет етуі

КО жұмыскерлерінің КО модульдерімен өзара бірлесіп іс-әрекет етуі LDAP және HTTP(S) хаттамаларын пайдалана отырып, мамандандырылған бағдарламалық қамсыздандыру арқылы жүзеге асырылады.

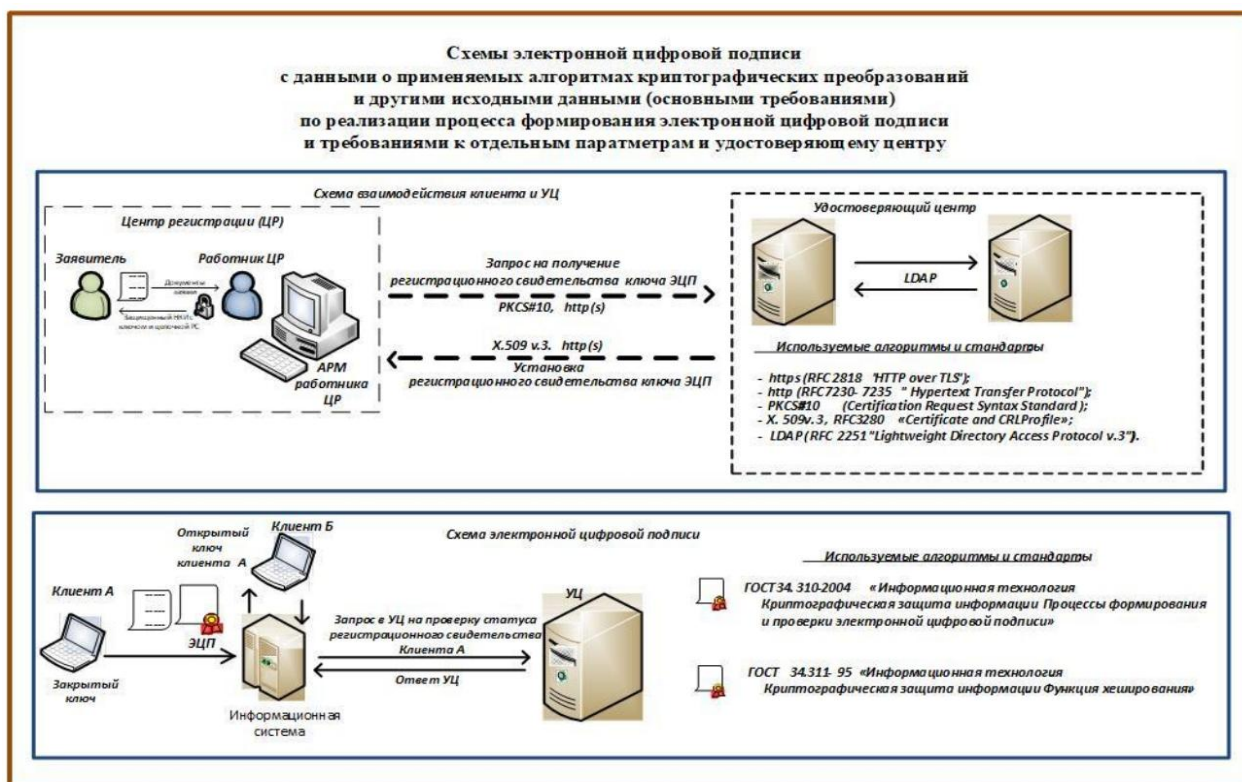
Жұмыскердің жұмыс орнынан КО модульдеріне қолжеткізу белгілі бір қасиеттері бар қолданыстағы тіркеу куәлігі болған жағдайда ғана мүмкін болады.

Сонымен қатар, қауіпсіздік желіге кіруді тек белгілі бір IP мекенжайлар жиынтығымен шектеу арқылы қамтамасыз етіледі.

«Банк ЦентрКредит» АҚ куәландырушы орталығы қызметінің регламентіне жасалған
4-қосымша

Нысан

Тіркеу куәліктері беру, сақтау,
кері қайтарып алу ережелеріне..... 8-қосымша⁵



Схемы электронной цифровой подписи ... (продолжение)

Особенности процессов при хранении и использовании закрытых ключей
владельцев регистрационных свидетельств на стороне Удостоверяющего центра

